

Bělohradské listy

Časopis Bělohradu a okolí

Vydáno 25. 9. 2009 • Ročník IX • Cena 14,- Kč

5 / 2009

Bělohradské kulturní léto objektivem Bělohradských listů

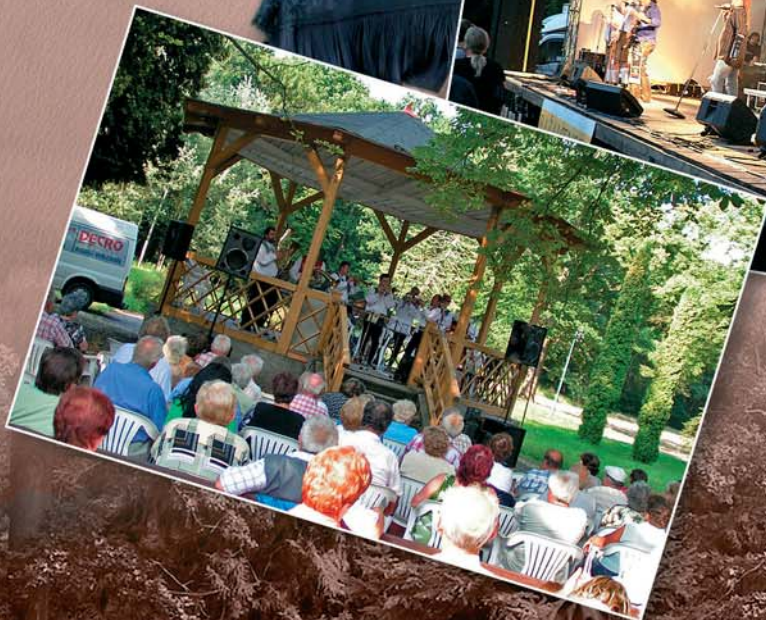

Foto: Ladislav Stuchlík, Pavel Jáněk

BĚLOHRADSKÉ LISTY

Časopis Bělohradu a okolí 5/2009

- 2 **OBJEKTIVEM
BĚLOHRADSKÝCH LISTŮ**
- 3 **FEJETON**
(EDUARD ČELIŠ)
- 4 **ZEPTALI JSME SE ZA VÁS**
- 5 **STAROSTA ODPOVÍDÁ,
ZM INFORMUJE**
- 6-7 **DEJLOVA CUKRÁRNA**
(EDUARD ČELIŠ)
- 8-9 **KDE MÁ KAPR ZUBY**
(LADISLAV STUHLÍK)
- 10 **ČESKÝ SVAZ VČELAŘŮ**
(ANTONIE VANIŠOVÁ)
- 11 **ROZHOVOR
SE STAROSTKOU PECKY**
(LADISLAV STUHLÍK)
- 12-13 **JAK JSME V BREJLOVĚ
PŮTKALY CELÝ SVĚT**
(HELENA HRONOVÁ)
- 14-15 **NAŠI KLUCI V OKUPACI**
(SVATOPLUK HRNČÍŘ)
- 16 **KAPLIČKA
NA DOLNÍ NOVÉ VSI**
(JOSEF ŠPŮR)
- 17 **DUHA**
(JIŘÍ SEHNAL)
- 18 **Z DOPISŮ ČTENÁŘŮ**
- 19 **UDÁLOSTI - ZAJÍMAVOSTI**
- 20-21 **NOHEJBALISTI
Z MARACANÁ**
(EDUARD ČELIŠ)
- 22 **KULTURA**
- 23 **MALÁ ZAHRADNÍ
GALERIE PLASTIK**
(JIŘÍ SEHNAL)

FOTOGRAFIE NA OBÁLCE

STR. 1 JAROSLAV VOVES
MARATON HORSKÝCH KOL
PODKRKONOŠÍM
STR. 24 JAROSLAV VOVES
BĚLOHRAD

**DALŠÍ ČÍSLO
BĚLOHRADSKÝCH LISTŮ
VYJDE 27. 11. 2009**

Bělohradské listy

Vydává Město Lázně Bělohrad

Vychází jako dvouměsíčník

Redakční rada: Ladislav Stuchlík (šéfredaktor), Eduard Čeliš, Hana Friedrichová, Svatopluk Hrnčíř, Václav Lejdar, Josef ŠpŮr, Ing. Pavel Šubr, Mgr. Antonie Vanišová, Ing. Lenka Vichnarová.

Povoleno MK ČR pod č. E 10901

Adresa: Město Lázně Bělohrad

Městské kulturní středisko,
Barákova 3, 507 81 Lázně Bělohrad

Telefon: 493 792 208, Fax: 493 792 484

E-mail: mks@lazne-belohrad.cz

Grafika, sazba a tisk: tiskárna ARPA,
Kotkova 792, Dvůr Králové n. L.

Dalo by se točit

Jedno srpnové úterý mi říká soused: „*Pojed' se mnou do Paky. Potřebuju dohodnout satelit, zastavíme se u Machka či Doubka v servisu.*“ Já, že jo, i když si na znalce satelitního vysílání spíš hraju, než doopravdicky jsem. Soused Mirek je však starý dobrák a tak jsme všechno u Machka ve Vrchovinské ulici dohodli a dojednali. Bude Skylink na dvě telky a hned pozítří všechno zabudují. Jinak to přeci nejde. Manželky většinou koukají na Ordinaci v oranžové zahradě a na jiné, skoro stejné, nechci napsat šilené seriály. My, chlapi, si raději dáme pěkný fotbal, ne ten náš český, ale třeba Pohár mistrů. Nepohrdneme i slušným filmem, motocyklovým soubojem Moto GP Rossi, Lorenzo a vůbec tak podobně. Hodně odlišně od ženských.

Zpátky do Bělohradu jedeme z Paky přes Heřmanice a Valdov. Mezi Štikovem a Bělou je totiž silnice v opravě. Ve Valdově povídá soused, že z téhle vesnice je jeho děda a babička. A už stáčí staříčkého favorita nahoru ke hřbitovu.

„*Dlouho jsem tady nebyl,*“ povídá. „*Možná jednou v životě, snad ten hrob najdu.*“

Otvíráme těžká litinová vrata malého hřbitůvku pod železniční tratí Bělohrad - Paka. U plotu na pravé straně hrobka rodiny Drasnarových. Na velké pískovcové desce vyryta čtyři jména. Babička Anna (1882-1912), umírá tedy ve třiceti. Na souchotiny. Před smrtí stačila pochovat tři malé dcerky. Jsou uvedeny na desce pod ní. Dvouletá Maruška, roční Tonička a jako poslední čtyřměsíční Liduška.

„*Před holkama se narodil strejc Franta a můj táta Josef. Dědovi zůstali na krku dva kluci. I souchotiny chyt a rok se z nich kurýroval. Jinak děda byl štramák. Střední postavy, stihlej. Ženskej se líbil. A jemu se zase líbila nějaká z Vidonic. Šel za ní do Vidonic, kde koupil chalupu. Ale ona ho nechtěla. Přesto zůstal a znovu se oženil. S Marií. A s tou měl další tři caparty. Víš, že ve čtyřiceti mu druhá žena umírá taky. Zase na souchotiny, tuberu. Žení se potřetí a má deváté dítě s třetí ženskou. Láďu. Láďa, dnes můj 75letý strejc. Brácha mýho táty. Když se Láďa narodil, bylo dědovi už skoro šedesát. Děda umřel v šedesátém a měl pětasmdesát,*“ vypráví mně u starého pomníku soused.

Ještě dřív než blízko hřbitova vyšplhal do packého tunelu motorák, odjíždíme. Dolů Uhlířemi. Nádherný kraj, i v polojasném srpnovém dopoledni překrásný výhled. Protější chalupy Horního Javoří na nás dohlížejí. Říkám si, že někdo nemá život jako procházku růžovou, vlastně oranžovou zahradou. Možná by se o tom dal natočit i slušný film. Vždyť Američani udělají z daleko menšího příběhu trhák. A film by mohl běžet na jednom z těch programů nového satelitu mého souseda. Film+, Nova Cinema, Barrandov, HBO, Cool a tak dál, ani pořádně nevím, jak se jmenují ty dnešní top filmové kanály.

Eduard Čeliš, foto: Ladislav Stuchlík

Informace o přeložce silnic II/284 a II/501

Rada a zastupitelstvo města Lázně Bělohrad se na svých posledních zasedáních zabývaly přeložkou silnic II/284 a II/501. Vzhledem k častým dotazům a různým mylným informacím na toto téma chceme ve spolupráci se Správou a údržbou silnic Královéhradeckého kraje, a.s. informovat občany města o stavu příprav výstavby přeložky formou odpovědí na nejčastější dotazy.

Kdo je investorem výstavby přeložky silnic?

Investorem výstavby vlastní přeložky je Správa a údržba silnic KHK, investorem doprovodné infrastruktury (chodníky, veřejné osvětlení...) pak Město Lázně Bělohrad.

Jaké jsou předpokládané náklady na výstavbu přeložky? Nebylo by rozumnější využít tyto finanční prostředky na jinou investiční akci ve městě?

Náklady se pohybují kolem 200 milionů Kč. V případě získání územního rozhodnutí na tuto stavbu požádá Královéhradecký kraj o dotaci z Evropských fondů a převážná část nákladů bude hrazena z těchto prostředků. Jde o přísně účelovou dotaci, kterou lze v případě jejího získání využít pouze na stavbu této přeložky silnic.

Proč jste změnilí název z obchvatu na přeložku?

V územním plánu města se vždy používalo označení „přeložka“, v různých diskusích, ale i v projektové dokumentaci se používalo označení „obchvat“. Pod obchvatem si kdekdo představoval obchvat dálničního typu. Proto se místo tohoto názvu, který se v našem městě používal i historicky, používá nyní striktně přeložka. Jde totiž o komunikaci intravilánového charakteru se zpomalovacími prvky (středové ostrůvky, kruhové objezdy, omezená rychlost, atd.).

Proč jste původně chtěli stavět pouze východní část přeložky kolem lázní a svěst dopravu na náměstí a do centra města?

Zastupitelstvo a rada města na všech jednáních prosazovaly výstavbu celé přeložky od Kotykovy rybníka přes Prostřední Novou Ves k napojení na miletínskou silnici u Bažantnice. Tak byla přeložka zapracována i do územního plánu města z roku 2002, pouze v textové části byla věta: „Teoreticky by bylo možno plánovanou přeložku rozdělit na dvě etapy, přičemž přednost by dostala východní část, aby byl odstraněn kontakt s areálem lázní.“ Projektová dokumentace byla dříve připravena na východní část přeložky, protože projektanti navrhli úpravu trasy v západní části přeložky, kde by podle územního plánu muselo dojít k výraznému zářezu přeložky do terénu. Proto proběhla změna územního plánu, kde došlo k přimknutí trasy k městu a tím zároveň ke kolmějšímu křížení se železnicí podjezdem. Změna ÚP byla schválena letos v červnu a souběžně byla dokončena projektová

dokumentace pro územní řízení na celou přeložku. O územní rozhodnutí, stavební povolení a o dotaci se bude žádat na celou stavbu přeložky, takže je zaručena výstavba celé přeložky. Nyní záleží jen na tom, zda budou souhlasit majitelé nemovitostí na trase přeložky s jejich odkupem.

S pokračováním přeložky směrem na Hořice nepočítáte?

Ve změně územního plánu, která byla schválena letos v červnu, je řešeno i pokračování přeložky směrem na Hořice. O výstavbě se ale zatím nejedná.

Nebude se přeložka dělat jen kvůli lázním?

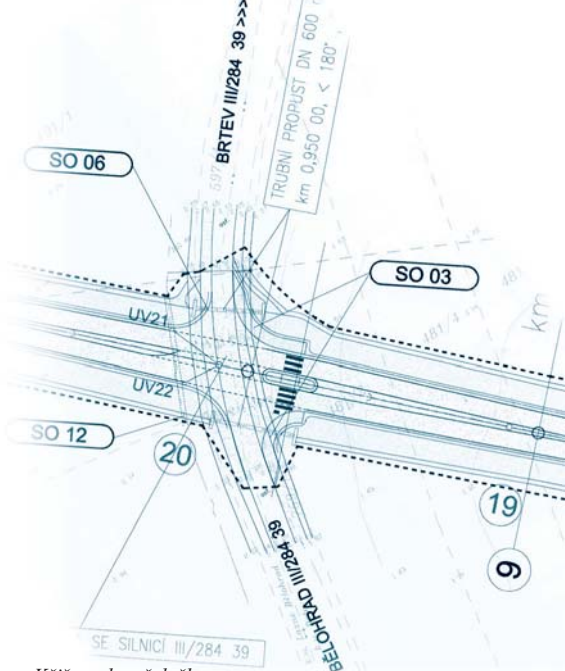
Prvotní důvod pro výstavbu přeložky byla existence lázní v našem městě. S lázněmi jsou spojeny různé dokumenty (lázeňský zákon, lázeňský statut...), které požadují, aby průjezdná doprava nevedla vnitřním lázeňským územím. Domyňujeme se ale, že situace je opačná - díky lázním chtějí různé instituce řešit dopravu v našem městě. Je tak šance vyřešit dopravu nejen v Lázeňské ulici, ale i v ulici T. G. Masaryka či na náměstí K. V. Raise.

Občanské sdružení Bílý Hrad navrhovalo obchvat za Bažantnicí do Černína. Proč jste nevyužili tuto variantu, která vede neobydlenou krajinou?

Tato varianta neřeší průjezd městem. Kdo jede od Miletína na Hořice pojedje přímo přes Dachova. A doprava od Miletína na Jičín či na Novou Paku by musela vést nadále přes centrum města. Varianty přeložek posuzovalo v posledních 3 letech několik odborníků a došli k závěru, že varianta dle územního plánu města je optimální.

Přeložkou dojde k rozříznutí města na dvě části a odříznutí Horní a Prostřední Nové Vsi a Brtve od Bělohradu.

Podobně je město rozděleno i silnicemi na Jičín, Hořice, Novou Paku a Miletín. Přeložka naopak přinese občanům uvedených částí města výhody: Křížení přeložky se silnicí II/284 na Novou Paku bude kruhovým objezdem, což by měl být zpomalovací prvek v této části města. Občané Horní a Prostřední Nové Vsi budou mít výhodu, že při cestě na Jičín vyjedou přímo u Kotykovy rybníka, při cestě na Miletín u Bažantnice a nebudou muset projíždět centrem města. Stejná (přes náměstí) pro ně zůstane trasa na Hořice. Občané Brtve se také po přeložce dostanou rychleji na Jičín i na Miletín, do Bělohradu a na Hořice pojedou přes Prostřední Novou Ves, což je pouze cca o 300 metrů delší než Lázeňskou ulici. Pro pěší a cyklisty bude na křížení přeložky se stávající silnicí na Brtve vybudován 2 metry široký středový ostrůvek (podobně jako v obci Lípa u Hradce Králové), který umožní bezpečný přechod přeložky. Pro brtevské děti by tak měla být cesta např. do školy bezpečnější než nyní, neboť Lázeňská ulice bude téměř bez dopravy.

Křížovatka přeložky se silnicí na Brtve

Jaké další výhody a nevýhody přinese výstavba přeložky městu?

Výhodou bude především zklidnění centra města a lázeňského areálu. Dále se otevře pro výstavbu rodinných domů lokalita severně od Lázeňské (Tyršovy) ulice, kde dle stanoviska Ministerstva zdravotnictví bude povolena výstavba až po vybudování přeložky. Jde o lokalitu, která se přímo nabízí pro další rozvoj města, stejně jako lokalita severně od ulice Karla Moora, kterou přeložka též zpřístupní. Kolem přeložky pak vznikne zóna určená pro drobnou výrobu a služby. Tím se zhodnotí pozemky, které dnes jsou součástí polí.

Nevýhodou je zásah do přírody mezi Bělohradem a Brtví, dále to, že 1 rodinný dům bude muset být zbořen, 1 bude neobyvatelný a u 2 se musí dle hlukové studie vybudovat protihluková opatření. Dojde též k demolici hasičské zbrojnice v Prostřední Nové Vsi. Na druhou stranu nejde až o tolik nemovitostí jako u přeložek v jiných městech.

Pro majitele nemovitostí je velice těžké prodat své domy či zahrady.

To plně chápeme a chceme jim nabídnout takové podmínky, aby získali nový dům v lokalitě, kterou si dle možností města vyberou. Je ale jasné, že citový vztah k domu, který si někdo sám postavil a dlouho v něm žil, tím bude narušen. Chtěli bychom ale na všechny majitele nemovitostí apelovat, aby s investory jednali a společně jsme se snažili najít řešení, které bude i pro ně zajímavé a zároveň přispěje k dalšímu rozvoji našeho města.

Co se stane, když se investorům nepodaří vykoupiť pozemky?

V tomto případě investor nezíská územní rozhodnutí a tím nebude moci zažádat o dotaci z Evropských fondů, z nichž je možné čerpat prostředky pouze do roku 2013. Z finančních prostředků Královéhradeckého kraje nebo Města Lázně Bělohrad je stavba přeložky v dalším období nereálná.

Ing. Pavel Šubr - starosta města
Vlastimil Dlab - předseda dopravního výboru Zastupitelstva Královéhradeckého kraje, a předseda představenstva Správy a údržby silnic KHK, a.s.

Nemohli byste vydat vyhlášku o zákazu používání sekaček, pil a podobných zařízení během víkendu? Člověk si chce o víkendu odpočinout a je hrozné, když ze všech stran hučí sekačky. Navíc často sekají lidé, kteří na to mají bez problémů čas během týdne.

Na tento problém mě už upozornilo hodně občanů a řešili jsme ho i v radě města. Zatím jsme se rozhodli vyhlášku nevydávat. Existuje totiž řada zákonů a vyhlášek, u nichž je problém kontrolovat jejich dodržování (zákaz kouření na autobusových zastávkách, pití alkoholu na veřejnosti, pálení plastů v kamnech...) a toto by byla další z nich. Myslíme si, že by lidé měli být sami ohleduplní a pochopit, že svým jednáním obtěžují okolí. I mně dost vadí, když v neděli v okolí začnou hučet sekačky a to často i u lidí, kteří jsou v důchodu a přes týden mají spoustu času si trávník posekat. Třeba v Německu nebo v Rakousku si to nikdo nedovolí a žádnou vyhlášku k tomu nepotřebují.

Od občanského sdružení Bílý Hrad jsme dostali informaci, že město svým záměrem výstavby golfového hřiště zneprístupní Byšičky. Vy jste v Bělohradských listech psal, že Byšičky budou přístupné. Jak to tedy je?

Záměr výstavby golfového hřiště na Byšičkách není záměr města, ale majitelů nemovitostí v této lokalitě. Zhruba 80 ha pozemků zde získala jako náhradní restituci paní Kinská, Nový dvůr odkoupili od Pozemkového fondu pánové Kalousek a Kindl. V září loňského roku potom požádali město o změnu územního plánu. Na jednání zastupitelstva vysvětlili a popsali svůj záměr výstavby golfového hřiště a golfového klubu a to, že zachovají veškeré komunikace vedoucí dotčeným územím. Vysvětlili rovněž, že projekt hřiště budou připravovat tak, aby jamky byly směrem od komunikací, aby byla zachována bezpečnost návštěvníků této lokality. Do areálu chtějí zakomponovat i trasu pro kolečkové brusle.

Zastupitelstvo města poté schválilo obsahovou náplň zadání změny územního plánu, kterou rozšířilo po dohodě s architektem o některé navazující pozemky. Zastupitelstvo zároveň přijalo usnesení „zpracovat do změny ÚP zachování prostupových a přístupových komunikací a bezpečnost procházejících a projíždějících a dodržení zákona č. 99/2004 Sb. o rybnářství“.

K zadání změny ÚP se nyní vyjádřilo zhruba 40 dotčených orgánů státní správy, jejich připomínky se týkaly hlavně ochrany přírody a kulturní památky, kterou je kostel sv. Petra a Pavla. Nyní se na základě jejich požadavku zpracuje posouzení vlivu změny ÚP na životní prostředí (SEA) a následně budou probíhat další etapy změny ÚP (koncept a návrh), při nichž budou posuzovány a hodnoceny dopady výstavby golfového hřiště na okolí. Pokud bude změna ÚP schválena, budou moci investoři požádat o územní rozhodnutí (kdyby chtěli využít některé pozemky, které nejsou v jejich vlastnictví, musí doložit souhlas majitelů). Teprve po získání územního rozhodnutí budou moci požádat o stavební povolení. V průběhu tohoto procesu tak budou zodpovědně posouzeny všechny vlivy výstavby golfového hřiště na přírodu a na okolí.

Jednoznačný nesouhlas o.s. Bílý Hrad s výstavbou golfového hřiště především z důvodu poškození přírody mě zarazí hlavně z toho důvodu, že před nedávnem jsem od tohoto sdružení obdržel dopis s návrhem trasy obchvatu města přes Byšičky (nebo „někde za nimi“) s tím, že „ke svatyním mají vést cesty, mají se ukazovat pocestným, ne skrývat v opuštěné přírodě“. Slyšel jsem také fámu, že proti golfovému hřišti je majitelka pozemků paní Kinská, kterou při jednáních zastupuje její syn. S paní Kinskou jsem se několikrát sešel během jejího letního pobytu v bělohradských lázních a říkala mně, že se jí záměr výstavby golfového hřiště na Byšičkách velice líbí a těší se na jeho otevření. Také já jsem přesvědčen, že golfové hřiště by výrazně přispělo k dalšímu rozvoji našeho města podobně jako v řadě jiných lázeňských měst.

Jsem rád, že se začíná řešit stav kostela sv. Petra a Pavla na Byšičkách a že probíhá sbírka na jeho záchranu. Chci se zeptat, jestli také město nějak přispělo na opravu kostelíka?

Město v minulých letech opravilo na Byšičkách hřbitovní zeď, cestu od kostelíku k Bulici a k hájence a cestu pod kostelem, obnovilo křížovou cestu a studánku, vybuodovalo 2 vyhlídky s lavičkami, umístilo informační tabuli a sochu poustevníka a udržuje hřbitov (nyní ale už neudržujeme soukromé či státní pozemky kolem hřbitova).

Před několika lety jsme jednali se zástupci farnosti, která je majitelem kostela sv. Petra a Pavla a hřbitova, o opravě kostela. Dohodli jsme se, že

město při opravě pomůže technikou a pracovníky místního hospodářství, ale farnost musí nechat zpracovat projektovou dokumentaci opravy a požádat o stanovisko orgány památkové péče. Letos jsem měl s památkáři řadu jednání o kulturních památkách (především o zámku) a bylo mně řečeno, že v případě podání žádosti o dotaci na opravu kostela na Byšičkách ze strany farnosti je velká naděje získat dotaci, která pokryje 100 % nákladů na opravu. Město díky těmto dotacím tak např. v posledních dvou letech opravilo boží muka na Malém náměstí, sochu sv. Václava u kostela či pískovcový kříž v Horní Nové Vsi.

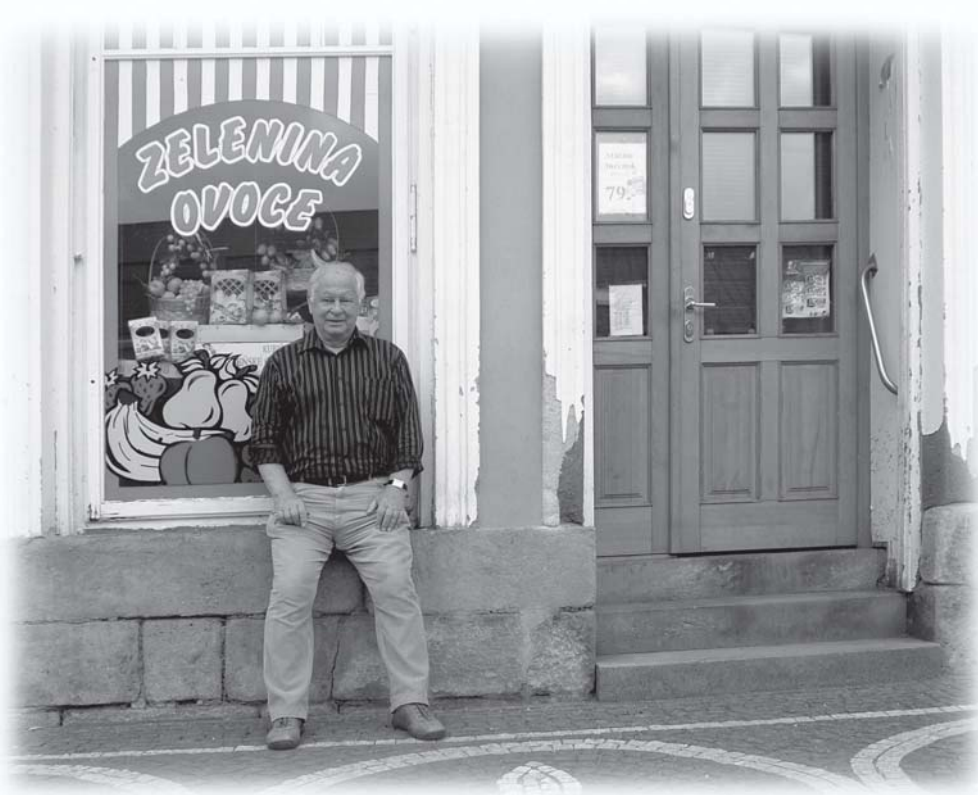
O kostel se také zajímají investoři golfového hřiště, kteří by ho v budoucnosti chtěli nasvítit a nabízejí i pomoc s jeho opravou.

Pavel Šubr, foto: Ladislav Stuchlík

ZM informuje

Další zasedání zastupitelstva města se uskutečnilo **9. září 2009 v restauraci Romantica Lázeňského resortu Strom života**. V úvodu jednání představil nový lázeňský resort jeho ředitel p. Štěpán Vele, poté zastupitelé obdrželi zprávu z jednání rady města, projednali záležitosti týkající se nákupu a prodeje nemovitostí, schválili rozpočtová opatření č. 3/2009 a upravené zadání změny č. 3 územního plánu města. V dalších bodech programu zastupitelé vyslechli informaci starosty o přípravě výstavby přeložky silnic II/284 a II/501, o postupu prací na revitalizaci zámku na residenční bydlení pro seniory a o odkladu zpracování nového lázeňského statutu města, vzali na vědomí informaci firmy Oredo o odložení realizace projektu optimalizace a integrace veřejné dopravy, schválili pravidla úhrad veřejných částí kanalizačních přípojek v rámci akce Cidlina a vyslechli zprávu p. Bohumila Šráma o návštěvě partnerského města Belene.

Pavel Šubr

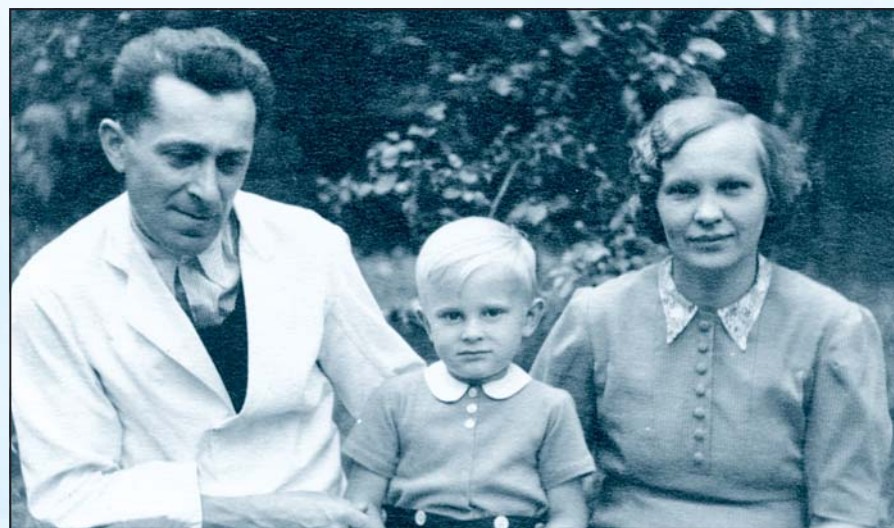
Jako Mistrova cukrárna, byla také další cukrárna našeho sladkého seriálu na bělohradském náměstí. V domě s číslem popisným 9, kde je dnes Zelenina Kvasničkových a Dědourkových.

Dejlova **CUKRÁRNA**

Když cukrář Jan Dejl musí v jednapadesátém vyhlášenou a oblíbenou cukrárnu zavřít, mám šest let. Moje vzpomínky jsou matné, lépe řečeno žádné. Ale Zdeněk Dejl, jediný syn Dejlových, ostravský vysokoškolský profesor a kamarád z bažantnického tenisu, mně vyprávěl o dávných dobách Dejlovy cukrárny.

Cukrárny v Bělohradě a cukrář Dejl

Bylo jich pět. Hartl, Hůlek, Mistr, Laušmanová a Dejl. Poměrně slušně spolu cukrárny vycházely. Když vdova Laušmanová nestíhala, tak tatínek jí vypomáhal a dělal korpusy na žloutkové věnečky. I s panem Mistrem, největším konkurentem, jsme byli partnery. Zkrátka po válce se dařilo. Rodiče pořídili nové vybavení dílny i krámu, zakoupili americký stroj na zmrzlinu - říkali jsme mu zimotvor. Vedle krámu byla připravena malá kavárnička. Co se vydělalo, tak se investovalo do živnosti. O to se hlavně starala maminka, tatínek nebyl obchodník, on byl cukrář.

popiska

Začátky

Tatínek i maminka pocházejí od Vysokého Veselí. Tatínek (*1898) z Velešic, maminka (*1909) ze Sběře. V osmnácti otec narukoval na vojnu a šel na italskou frontu. Rok ale strávil v Brixenu v lazaretu, dostal tyfus. Domů se vrátil v roce 1920. Předtím pomáhal, pod francouzským velením, vyhánět Čechům maďarskou Rudou armádu ze Slovenska.

Cukrařině se vyučil ve Vysokém Veselí. Po válce šel do Liberce, do Nádražní ulice. Nejdřív pracoval jako cukrářský dělník, 1928-29 od německého majitele převzal krám. Tatínek byl hodně činný v místním Sokole, ale poměry v Liberci byly přehnaně německé a tak ve čtyřiatřicátém roce odchází na jeden rok do Libáně. Pak otevřel cukrárnu v Bělohradě na náměstí v čísle 9 u Gáberových. Gáberovi měli dvě dcery, jedna si vzala spisovatele Kroftu, druhá Scheinera.

Učeň Jarda Kittler

Jarda Kittler se u tatínka vyučil. S ním byla neskutečná sranda. Často byli u nás četníci. Naši se divili, cože to zase Jarda vyvedl. Tak třeba, v Bažárně byly taneční, které vedl packý mistr Baum, mimochodem taky cukrář. A tomu Baumovi vycpali kluci minora senem. No a hned v pondělí četník Forman u Dejlů za Jardou Kittlerem. Všechno se vysvětlilo a srovnalo.

S Jardou jsme chodili do starého pivovaru pro led, který tady skladovali hospodští, uzenáři a cukráři. Ve sklepech, když se rozsvítilo, tak ten natavený led nádherně zářil. Jarda u nás dělal až do roku 51.

Václav Kamil Krofta

Barák, ta devítka na náměstí, patřil Kroftovým a paní Scheinerové. Hlavním dílem spisovatele Krofta byly Rudé granáty. Na zahradě byl altán, kde Krofta s manželkou Fridičkou často sedával. V neděli po obědě přinesl tatínek Kroftovým zákusky. Nájemce pozval pana majitele. Krofta zákusek pochválil, olízl se a prohlásil: „Pane Dejl, vy jste mistr cukrář, ale to nic neznamená, to nic není, já jsem mistr slova!“

Jednou jsme zase se spolužákem Vaškem Lejdarem střídali vzduchovkou do hrušek Kroftovým. No, blbli jsme na zahradě a Krofta se zlobil. Do novin pak napsal kratičký fejton Špatná výchova mistra cukráře.

Dejlovy výrobky

Pochopitelně běžné cukrářské kousky. Na Velikonoce dělal tatínek kraslice plněné punčem. Uměl krásně zdobit, takže mandlové růže. Maminka říkala tatínkovi, že si s tím zdobením jenom hraje, že se nevěnuje živnosti...

Jinak žloutkové věnečky, indiánky, máslové a vanilkové suchary, kousky z rybízu a jahod se želatinou agar, ta byla z mořské trávy. Na Vánoce zase fondánové figurky. Jasně, že zmrzliny všech druhů, hlavně ovocné. Od Ježků a Beků jsme brali jahody, maliny a rybíz. Maminka dovedla udělat lžící zákazníkovi do kopečku zmrzliny růžičku. Tatínek měl i formu, kachle na své bonbóny. No a svatební dorty. Těch jsme dělali někdy i 15-20 kusů. Lidi si donesli suroviny, jinak to nešlo, nesměly být problémy s úřady.

Když byla v Bělohradě pouť nebo na Vánoce a Velikonoce, tak jezdili pomáhat i tatínkovi bratři - cukráři. Všude bylo cukroví, na stolech, i na postelích desky s cukrovím.

V bednách nám chodila krásná čokoládová autička. S těmi jsem si hrál a byl smutnej, když jedno po druhým prodejem mizela.

Taky jsem měl fajnověj výměnný obchod. K nám jsem tahal kluky - spolužáky na zmrzlinu. A Vašek Lejdaru zase na oplátku nám dával ochutnat pářečky z udirny.

Oldřich Nový

Filmový a divadelní velikán jezdil do Bělohradu k Osvaldu Lelkovi. Za války tady byla i jeho dcera. Tatínek vyráběl koblihy a to bylo něco pro Oldřicha Nového. I dnes ho vidím. Přišel ve světlých kalhotech, semišovém saku, u krku typický šátek. Nenapodobitelným hlasem povídá: „Pane Dejl, ty vaše koblihy, to je báseň!“

Jemné máslové a vanilkové

Suchary

JAN DEJL, cukrář
LÁZNĚ BĚLOHRAD

Karamelové hovínko

Snad to byl Pepík Stránský, spolužák, který hodně lital na malou. Učitel nařídil, abychom mu dali k lavici nočník, ať furt s tím čúraním neotravuje. No a nás kluky napadlo něco provést. Nechali jsme si udělat u tatínka karamelové lejno, hovínko. A to jsme dali vedle nočníku Pepika Stránského. Když kantor uviděl tu sestavu, nočník a hovínko, tak vzal z uličky první aktovku, praštil s ní. „No, tohle! Tohle jsem v životě neviděl!“ křičel na celou třídu.

Konec cukrařiny

V roce 1951 končí Dejlova cukrárna. Přijela dvě tři nákladní auta, všechno se odvezlo. Nevíme kam. Dostali jsme zaplacené na vázaný vklad, který za dva roky po měně vzal stejně za svý. Tatínek nastoupil k panu Mistrovi. Tam jsem rád chodil. Pan Mistr byl sice vážný, ale legraci a nějakou průpovídku uměl báječně.

Povozník Šťoviček s koňmi vozil Mistrovým uhlí. Tatínka při vykládání nešťastně zasáhla oj valníku. Zlomená žebra a hořický spítal. Tady chytil žloutenku a tím i stop v potravinářských krámech a provozovnách. Šel do Gryga, Kovo Dřeva Elektra v Prostřední Vsi. Dělal na šmirklovce u Vaška Pochopa. Umřel v roce 1985, maminka o dva roky později.

Tak to byla Dejlova cukrárna na náměstí č. 9.

Trochu mimo cukrařinu. Líbí se mi, jak hovoří Zdeněk Dejl o svých rodičích - tatínek, maminka. Zpátky však do cukrárny. Vždycky po obědě či večeři v restauraci končí Zdeněk nějakou cukrářskou specialitou. Jo a zmrzlinu jí, pan profesor, polévkovou lžící.

Inu, cukrářský synek.

Eduard Čeliš, foto: Zdeněk Folta a archiv Dejlových

Kde má kapr zuby

aneb jak jsem viděl skauty

Dlouho jsem se chystal, že se pojedu podívat na tábor bělohorské skautské organizace, který probíhal od 25. 7. do 8. 8. letošního roku. Čtrnáct dní je dost dlouhá doba najít si čas a vyrazit. Jak to tak ale bývá, pořád něco bylo, a tak jsem vyrazil až ve čtvrtek 6. 8., téměř na konci tábora. Říkám si: „Budou pomalu balit a už toho budou mít dost, třeba je překvapím.“ Vzal jsem foťák, diktafon a nasedl do auta. Jenže, kde je najdu? „To je jednoduchý,“ povídal Leoš Orct, který vezl na počátku materiál na vybudování tábora. „Pojedeš na Špici, dáš se doprava a pod Babákem uhneš na Stav. U cedule Stav uhneš doleva mezi baráky a pojeděš až do tábora.“ Naštěstí jsem pod Babákem potkal Lubora Bajera a ten se se mnou vrátil. Bylo to zhruba tak, jak Leoš říkal, ale těžko bych tábor po lesních cestách našel. Konečně jsme dorazili blátivými cestami na okraj nádherné louky uprostřed lesa. Zatajil se mně dech, pohled, kterým jsem se vrátil do dob, kdy jsem sám vedl tábory, pohled jak vystřižený z foglarovských příběhů. Na obdélníkové louce prozářené sluncem stojí uprostřed brána a za ní po obou stranách vysoké stany týpí. Za nimi dvě řady áček. Uprostřed stožár a na vzdálené straně kuchyňské zázemí. Tábor jak má být.

„Nazdar,“ zkusmo jsem vykřikl. Nic. „Je polední klid,“ poučil mě Lubor. Prošli jsme branou. Tři chlapi cosi páli v čou-

dávém ohýnku, a když se zeptám, co to kutí, dostane se mně vyhybavé odpovědi: „Ale jen tak, nic.“ Přesto jsem vysledoval, že vypalují nějaké keramické výrobky. Ze stanů a z okraje lesíka vykukují zvědavé hlavy chlapců a děvčat. Objevuje se další vedoucí,

Mirek Mečtř. „Ahoj. To jdeš akorát, po klidu se jdeme koupat na Jahodnici, půjdeš s námi?“ Rád bych, moc rád, ale nemohu.

Dorážíme ke kuchyni. „Dáš si kafe?“ vítá mě Jarča Jedličková a Vašek Trnka. „Ne nedám, měl jsem, než jsem vyrazil, ale trochu vody bych si dal.“ Musím uznat, že kuchyň je krásná a čistá s výhledem na

tábor. Hned vedle jídelna a společenský stan nebo spíš velká střecha pro případ deště. Mimo jiné se dozvídám, že zde měli kontrolu z hygieny a že dopadla velmi dobře. Jarča ukazuje kroniku, ve které je pochvalný zápis. Paní z hygieny skoro brečela, když jej psala, tak srdečně je napsán.

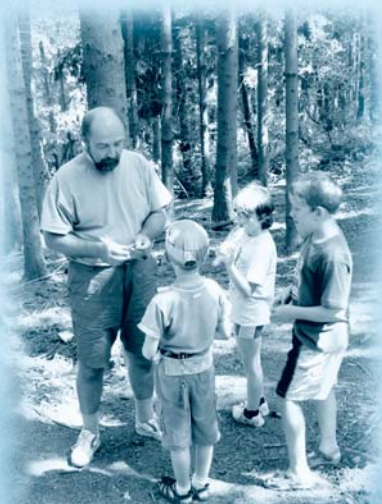
Teprve teď jsem si více všiml, že po celou dobu mé návštěvy kolem mě stále obchází malý chlapec. Opravdu malý. „Jak se jmenuješ,“ ptám se.

„Roman Kužel říkájí mně Candát jsem tady nejmladší a jsem tady jenom týden můj děda je rybář a když jsem měl hlídku tak jsem se nebál ale už se těším domů půjdu s dědou na ryby kapr nemá zuby v tlamě ale až v krku.“ Vodopád slov vyřčený jedním dechem, doprovázený bezelstným úsměvem a zvědavýma očima, hledícíma na mě skrz brýle. Od této chvíle se stal mým průvodcem po táboře. Ukazuje, co

dostal za plnění bobříků, kde je nástěnka, kde je latryna a koupelna. Mají to moc hezky zařízené.

Od vedoucích Mirka a Lubora se dozvídám, že mají společný tábor chlapců i děvčat, celkem 32 účastníků i s vedoucími. Tábor vybudovali v sobotu před příjezdem světlušek a vlčat. První týden občas přšelo, ale teď už je krásně. Nikomu se nestal žádný úraz, ani klíšťat nebylo mnoho. Koupat se chodí do Štěpanického rybníka, Lužan, Dřevěnice nebo do Jahodnice, všechno je tak stejně daleko.

Lubor mě rozveseluje historickou o noční hlídce, která volala o pomoc, že prý jsou v táboře divoká prasata. Když k nim vedoucí přiběhli, hlídka klečela v kuchyni na stole a ukazovala do křoví, že je tam slyšela. „A proč jste na stole?“

„To aby nás nemohla kousnout.“ Rover Perník se směje: „To nebyla prasata, to bekal srnec, sám jsem ho viděl.“

Obcházím ještě jednu tábor, mají to tu opravdu moc pěkné. Cítím stesk po tom táborovém dobrodružství pod modrým nebem a potmělou noční oblohou. Chtěl bych se zúčastnit jeleňního tance nejlepších bojovníků, saunování ve stanové sauně a chtěl bych mít svůj zásek na táborovém totemu. Nechal bych se zlákat, ale je už pozdě, snad příště. Jedu domů a myslím na to, kde má kapr zuby. V Bělohradě se pojedou podívat na Plácek, už tam bude stát totem se zářezy táborových bojovníků, který připomene, že za rok, za rok bude opět ten správný čas vyrazit na tábor.

Ladislav Stuchlík, foto: autor

SOKOL

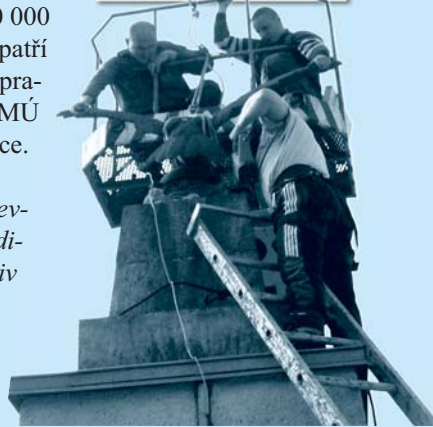
Kdo procházel v minulých měsících Lázeňskou ulicí, zaznamenal poblíž sokolovny dvě změny. Byla pokácena lípa, vysazená před rokem 1930 (při výstavbě sokolovny). Poškozený, prohnílý kmen a jeho mohutné rozvětvení se stalo nebezpečné.

Pozorný chodec si jistě všiml i druhé změny. Z pylonu sokolovny zmizel sokol. Důvod byl také bezpečnostní. V předchozím období se objevovaly signály, že něco není v pořádku. Orientační kontrolou bylo zjištěno, že odpadly drobné části litiny, tvořící pařáty, ale bez vlivu na nosnou konstrukci sokola. Proto v letošním roce na jaře s pomocí vysokozdvíže pana Křížka z Nové Paky byl podrobněji posouzen skutečný stav. Bylo zjištěno, že podstavec a cihelné obestavení je značně rozrušené a že vyžaduje okamžitou opravu. Firma pana Křížka zajistila sejmutí z pylonu. Teprve na zemi se poznalo skutečné poškození nosné kopule.

V této souvislosti pro představu. Sokol je zhotoven z litiny a jeho hmotnost odhadujeme asi na 120-140 kg. A naši předci neměli vysokozdvíže plošiny a byli nuceni v roce 1939 tento symbol sejmut a navrácen byl v roce 1945. A právě po 64 letech bylo třeba provést opravu. Opravy se ochotně ujmul Petr Kulhánek z firmy Tenax v Lánech. Kromě svaření prasklin byly použity i nové součásti z nerez materiálu. Po očištění byl povrch opatřen speciálním nátěrem. Souběžně s opravou bylo nutné připravit pískovcový podstavec na pylonu. Vrchní část byla působením pronikající vody a mrazu poškozena. V ní byly pomocí asfaltu a koudele upevněny trny. Kamenické práce obstaral Pavel Žďárský. Po odstranění poškozeného pískovce do nově vyvrtaných otvorů byly zakotveny tmelem nerez trny, na něž při následné montáži byl opravený sokolský symbol přišroubován. Vysokozdvíže plošina posloužila jako jeřáb a opravený sokol usedl na pylonu Bělohradské sokolovny. Kamenný podstavec po obroušení a nakonzervování je světlý.

Náklady opravy činily necelých 10 000 Kč. Poděkování patří všem, kteří se na opravě podíleli, a také MÚ za podporu této akce.

Stanislav Nálevka, foto: autor, Ladislav Stuchlík, archiv

Český svaz včelařů

Český svaz včelařů, základní organizace v Lázních Bělohradě, oslavuje v letošním roce osmdesát let činnosti spolku. Že je pro bělohradské včelaře jubilejní rok opravdu zavazující, potvrdil Stanislav Stuchlík, předseda základní organizace.

Pane Stuchlíku, jubilejní almanach včelařů Bělohradska a okolí je už v prodeji, jaké akce jste pro veřejnost připravili?

Je jich hodně, a většinou už proběhly. Výjimečná situace vyžaduje výjimečné činy, proto nás na všech akcích doprovází maskot, vypůjčená plastika obličejové části zpracované ve dřevě, dílo včelaře a řezbáře Daniela Petra z Nechanic.

Symbolicky jsme se zúčastnili velikonoční výstavy v Raisově Památníku ve dnech 27. března až 12. dubna 2009.

Podíleli jsme se na slavnostním otevření lázeňské sezóny v ASL 23. května 2009. Akce se zúčastnil i řezbář Daniel Petr z Nechanic. Spolu s otcem zajišťovali stánkový prodej včelích produktů, včetně svých řezbářských výrobků, a přivezli s sebou i vlastnoručně vyrobený prosklený včelí úl. Návštěvníci, zejména děti, tak měli možnost nahlédnout do včelího úlu a bez rizika včelího bodnutí sledovat přirozený pohyb včel na plástu, včetně včelí matky. Vlivem rychlého nástupu jara došlo přirozeně i k časovému urychlení jarní květové snůšky. Pro mnoho návštěvníků byla proto milým překvapením možnost nákupu medu už v tomto čase.

K aktivní účasti na pouti na Byšičkách nás pozvali dobrovolní hasiči z Dolní Nové Vsi. Jsem přesvědčen, že tato tradiční pouť, která se stává stále atraktivnější a navštěvovanější, je krokem k návratu starých tradic. Prodávali jsme tam široký výběr včelích produktů i jubilejní almanach. Při stanovení jeho ceny jsme brali v úvahu, aby cena byla pouze symbolická a nestala se negativním kritériem při nákupu.

A ta největší akce?

Ve dnech 17. – 20. září 2009 se uskutečnila výstava Českého svazu včelařů v Raisově Památníku. Záměrem této naší výstavy bylo umožnit návštěvníkovi získat přehled o vývoji ve včelařství za posledních 80 let, seznámit návštěvníka se současným způsobem včelaření i novým způsobem využití včelích produktů. Záměrem byla i dobrá propagace našeho včelařství včetně všech včelích produktů.

Proto byl součástí výstavy prodejní stánek s bohatým výběrem druhů včelího

medu i širokého sortimentu prodejního balení medu. V nabídce byl pro zákazníky i čistý včelí vosk a propolis ve vhodném balení i s návodem k použití. Snaha upoutat návštěvníka všemi vhodnými způsoby nás přivedla k rozhodnutí o originálním zahájení výstavy – zatroubením fanfáry, což s úspěchem provedl hořický myslivec, včelař a trubáč Stanislav Ulrich.

Co máte ještě před sebou?

Slavnostní včelařskou schůzi k 80. výročí, měla by se konat v listopadu. O termínu rozhodne s konečnou platností odborník přednášející z oboru včelařství. Vlastní pracovní část tohoto jednání se bude skládat z vystoupení předsedy a jednatele organizace, jedním z bodů jednání bude i ocenění některých členů. Přednáška by měla být závěrečnou částí této schůze. Dále bude následovat volná zábava v kolektivu všech přítomných včetně rodinných příslušníků a pozvaných hostů.

Na tuto závěrečnou slavnostní schůzi zveme především zástupce městského úřadu i úřadů obecních, zástupce ČSZ, naše sponzory, dále ZO ČSV jičínského okresu a ostatní příznivce.

Pane Stuchlíku, blahopřeji vám i všem ostatním členům k významnému 80. výročí činnosti vaší základní organizace! Děkuji za nadšení, zaujetí, obětavost při přípravě akcí, které tak působivě oslovily veřejnost. Vážím si vaší krásné, náročné a tolik potřebné práce včelařů, vždyť jen dobří lidé mohou mít tak hluboký vztah k živé přírodě. Přejí vám do dalších let vaší činnosti hodně úspěchů, zdraví, síly a trpělivosti!

Antonie Vanišová, foto: Ladislav Stuchlík, Vlastimil Hrnčír

Hana Štěrbová

starostka Pecky

Na otázky z cyklu o životě obcí v okolí Lázní Bělohradu odpovídá Hana Štěrbová, starostka Pecky.

Paní starostko, představte nám sebe a svoji obec.

Jsem ve funkci třetí volební období, což je 11 let. Příští rok budou volby a uvidím, jestli mé nervy vydrží, podle toho se rozhodnu, zda se zapojím a budu znovu kandidovat.

Na počátku jsme měli koncepci přivést do Pecky turistický ruch a městy zvelebit tak, aby se zde líbilo nejen místním, ale i návštěvníkům, a aby se sem rádi vraceli. Další prioritou byla a zůstává škola. Základem je dostatek dětí, kvalita výuky a kvalita školního zázemí.

V lokalitě u bývalé Tiby se nám podařilo zasítovat pozemky a v současné době tam vyrůstá 16 rodinných domků. Díky tomu Pecka malíčko omládlá. Nejen Pecka, nesmíme zapomenout, že jsme správním územím devíti obcí. Jsou to: Pecka, Lhota u Pecky, Staňkov, Vidonice, Kal, Bukovina, Arnoštov, Horní Javoří a Bělá u Pecky. Rozsahem 2 400 hektarů s 1 280 obyvateli. Sama Pecka má 860 obyvatel. Byli bychom rádi, kdybychom přesáhli 1300 občanů.

Historie Pecky sahá hluboko do dějin. Na počátku 12. století zde bylo již velmi živé tržiště. První písemná zmínka sahá do roku 1222. V roce 1268 byla Pecka povýšena na město. Pro nás i pro Bělohradáky je zajímavé, že byly doby, kdy peckovské a bělohradské panství bylo spojené. K rozdělení došlo za Škopků v r. 1594. Nejvýznamnějším majitelem panství byl Kryštof Harant z Polžic a Bezdružic. Dominantou městečka je bezesporu hrad, další dominantou je kostel sv. Bartoloměje. Je zde řada zachovalých historických domů a chalup a díky své poloze má určitě neopakovatelné kouzlo. V roce 2003 byla Pecka prohlášena městskou památkovou zónou.

Jak je to se zaměstnáním?

Hlavním zaměstnavatelem byla Tiba, dnes je to E&M Manufakturing. Zůstala zachovaná textilní výroba a v současné době tam pracuje přes 150 zaměstnanců. Počet zaměstnanců v posledních letech stoupal a zdá se, že přes krizi v textilní výrobě se zdejší továrnička drží dobře. Dalším zaměstnavatelem je BAK International, sídlící nad Vidonicemi, který vyrábí brambůrky a jiné smažené výrobky. Masokombinát Jičín snížil zaměstnance, v současné době tam je pouze porážka. Pak je tu zemědělství. První podzvičinská nemá mnoho zaměstnanců, ale najímá si pracovníky, takže práci některým lidem dává. Jsou tady drobní zaměstnavatelé, například pila Wolf, zámečnictví Pavlíček a drobní živnostníci. No a nesmím zapomenout na základní školu, která je také docela velkým zaměstnavatelem. Ostatní za práci dojíždí jinam.

Zmínila jste několikrát školu, sama jste dělala ředitelku školky, jak ty fungují?

Došlo ke sloučení obou zařízení pod jedno ředitelství, oficiální název zní „Základní a mateřská škola Pecka“. Ve škole je 105 dětí a ve školce tak 35 - 38 dětí. Škola má všech devět ročníků, i když některé třídy jsou spojené. Budeme velmi rádi, když se podaří počty žáků udržet. Nedávno proběhla aféra o rušení druhého stupně školy. Zastupitelstvo řeklo jasně, že je nutné udržet současnou úroveň. Letos dostala obec dota-

ci na bezbariérovou školu, to znamená, že se dokončuje výtah a předělávají sociální zařízení. Třídy jsou od nového roku vybaveny současným hitem, interaktivními tabulemi. Díky těmto opatřením budeme patřit mezi moderní školní zařízení v regionu. Duší všech žádostí o získání dotačních titulů je paní učitelka Alena Müllerová, která má dobré nápady a spolu s ředitelkou školy Věrou Pavlovou úspěšně nápady realizují.

Nad městečkem se zvedá silueta hradu, kdo je jeho majitelem?

Majitelem hradu je od roku 1992 městy Pecka. Jezdí sem každý rok větší počet návštěvníků, zájem o domácí památky stoupá

a i počasí nám nahrává. Přehoupli jsme se přes dvacet tisíc návštěvníků a díky tomu si hrad na svůj základní provoz vydělá. Obměňujeme expozice, nabízíme návštěvníkům zajímavé projekty. Teď nosíme v hlavě myšlenku - na místě bývalé hradní věže udělat vyhlídku. Každý rok se snažíme na rekonstrukci sehnat nějaké peníze a zatím se nám to docela daří.

Obce ležící při Javorce prošly výstavbou kanalizace, jak se dařilo její budování v kopcích Pecky?

Plyn, voda, elektrické rozvody a telefony, to všechno již bylo. Kanalizace byla to poslední, co nám chybělo. Její výstavba však byla značně náročná. Pecka nemá objízdnou trasu a pokud se něco bude, nelze odklonit dopravu. Navíc městečko leží v kopcovitém terénu a má kamenité podloží. Pak je tu spousta úzkých uliček, plných zatáček, překážek a potok Brodek. Kanalizace se pokládá nejlouhoběji, někde to je přes čtyři metry ve skalnatém podloží. Občané si dost vytrpěli ten rok, co bylo městečko kompletně rozkopané. V současné době nám již spadl kámen ze srdce, kanalizace je hotová, cesty opravené. Všechno se vrací do starých kolejí, až se nám podaří vyasfaltovat některé komunikace, budou cesty v lepším stavu než před kanalizací.

Pecka má zařízení, které mu mohou okolní závidět, a tím je koupaliště.

Koupaliště a kemp Pecka jsou samostatnou kapitolou. V roce 2003 se nám podařilo sehnat dotaci z fondu SAPARD. Tam, kde stávalo koupaliště Práchovník, se podařilo postavit sportovně rekreační zařízení. V současné době je zde nájemce, který má s areálem rozsáhlé plány. I to zvýší v Pece turistický ruch. Tím se dostáváme na začátek k prvotní vizi, aby Pecka byla hezkým, turisticky zajímavým místem, ve kterém by se jejím obyvatelům i návštěvníkům pěkně žilo. A nejen sama Pecka, ale i obce, které k ní patří.

Děkuji za rozhovor.

Ladislav Stuchlík, foto: autor

Jak jsme v Brejlově

Minulý školní rok jsme v naší rodině hostili Marca, studenta z Mexika, v rámci mezikulturního programu AFS. (V květnovém čísle BL byl zveřejněn rozhovor). Díky této skvělé zkušenosti jsem se rozhodla stát dobrovolnicí AFS a přijala prosbu o pomoc na popříjezdovém soustředění - tzv. survival orientation - studentů, kteří do České republiky přijíždí na školní rok 2009 - 2010. Protože kolegyně Ivana z Choltic svou účast vzdala, přemluvila jsem kamarádku Janu, aby jela místo ní.

V pátek 21. srpna ráno jsme vyrazily směrem letiště Ruzyně v Praze, kde bylo naším úkolem spolu s ostatními dobrovolnicemi přivítat nové studenty. V rozlehlých prostorách letištních hal jsme dost dlouho bloudily a pokoušely jsme se najít naši skupinu. Až jsme zahlédly mladou ženu v tričku s nápisem „Dobrovolník AFS - Česká republika“. Zaradovaly jsme se, že jsme na místě, k našemu údivu nás však oslovila anglicky. Tak jsme zjistily, že to je mladá Italka Francesca, která je u nás na Evropské dobrovolnické službě. Společně jsme pak hledání úspěšně dokončily. A od této chvíle se angličtina stala naším hlavním jazykem. V odletové hale již seděla skupinka Američanek, Italků a Finky v družném rozhovoru. Postupně k nim přibývaly Belgičanky, Němci, Francouzka a početná skupina Thajců, Brazilců, Japonky, studenti z Honkongu, Číny, Portugalska, Guatemaly, Venezuely a Chile. Skupinu 65 studentů uzavřel pozdní večerní přílet patnáctiletého Norreho z Norska a 2 studentů z Paraguaye. Těšilo nás sledovat, jak se studenti vnořili z průchodu z odbavovací haly s očima plnými očekávání a nejistoty, které se rozzářily při pohledu na uvítací výbor dobrovolníků. Ačkoliv mnozí měli za sebou velmi dlouhou cestu (až 25 hodin) a většinu čekali roční odloučení od rodiny, překvapil nás jejich elán a chuť navazovat okamžitě nová přátelství. Autobusy nás převezly na místo našeho pobytu - do penzionu Brejlov na břehu řeky Sázavy, nedaleko Týnce nad Sázavou. I když všichni tvrdili, že půjdou hned do postele, po dobré večeři ožili a nové dojmy jim nedaly spát. Postupně však penzion přece jen utíchl.

Ráno nás probudila vonící káva a kapky deště, náladu nám to ale nezkažilo. Rozdělili jsme se do skupinek, na každé dva dobrovolníky připadlo 8 - 9 studentů. My jsme dostaly na starost studenty z Asie. Celý den jsme měly na to,

vě potkaly celý svět

vysvětlit jim rozdíly v našich kulturách, vyprávět, jak žijí naše rodiny, co je čeká ve škole a s čím se mohou v České republice setkat. Na začátku však dostali úkol nakreslit a napsat, jak si představují typického Čecha. Co všechno věděli o Čechách, jejich minulosti a životě u nás! Bylo vidět, že na cestu k nám se pečlivě připravili. S velkým nadšením si zapisovali česká slova a byli potěšeni, když jsme je chválili za pěknou výslovnost. A někteří ji měli opravdu perfektní! Večer pak přišlo na řadu představení jednotlivých zemí. My Češi jsme byli již trochu unaveni, ale na studentech nebyl znát nedostatek spánku a časový posun. Hrdě nám vyprávěli o svých zemích, Italové zazpívali, Thajky a Japonky zatančily v tradičních oděvech a thajští chlapi předvedli ukázkou thajského boxu. Ještě dlouho po skončení programu znělo penzionem štěbetání a zpěv.

V neděli dopoledne přišly na řadu nezbytné úřední oficiality, každý student dostal učebnici češtiny a setkali se se svými dobrovolníky podle regionů.

V naší dobrovolnické skupině (DOS) východ bude trávit svůj rok v ČR 14 studentů. Po obědě halas trochu utichl a nastala chvíle velkého očekávání. Přiblížil se okamžik, kvůli kterému sem všichni ti mladí lidé přijeli - totiž stát se členem české rodiny a zapojit se plně do jejího života se všemi povinnostmi. Postupně se objevovali hostitelští rodiče i sourozenci, aby si vyzvedli „své“ studenty. Bylo až dojemné slyšet: „Podívej se, tamhle je! To je naše Martha!“ Všichni jsme přáli loučícím se studentům i jejich novým rodinám, aby se naplnila jejich očekávání a strávili společný čas v pohodě.

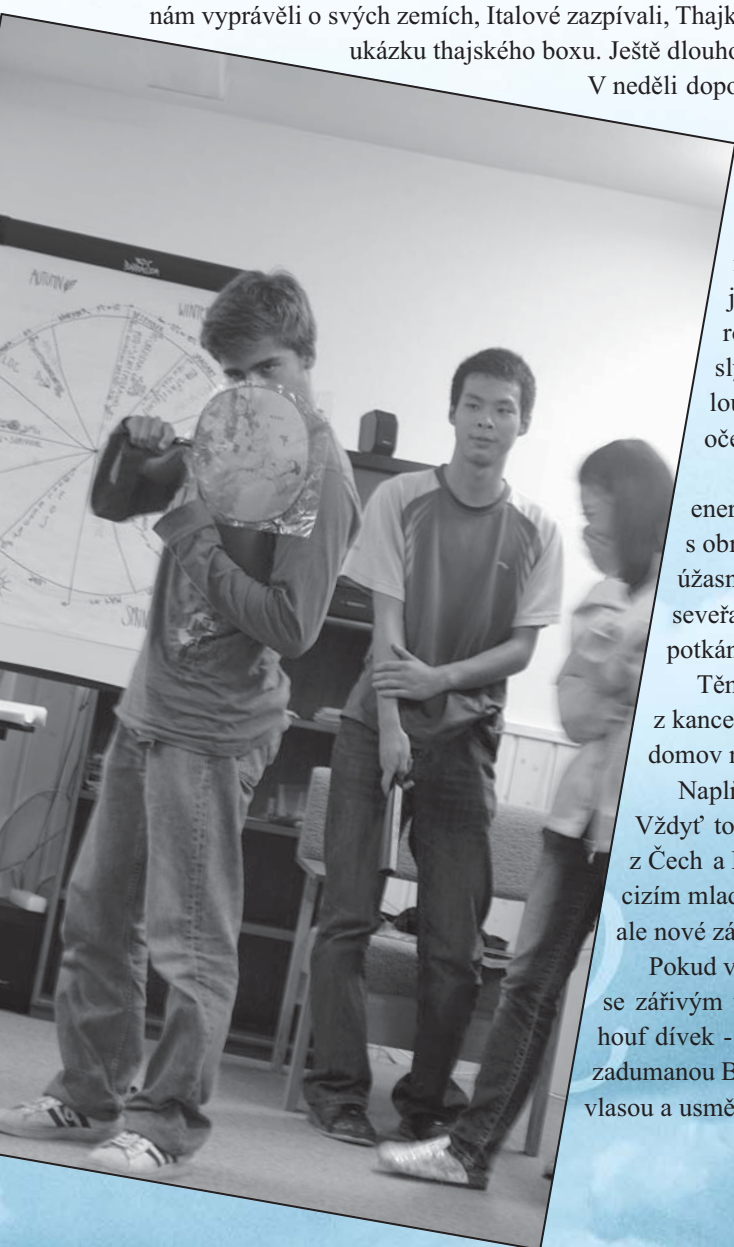
Z Brejlova jsme obě odjížděly plné dojmů z těch tří dnů a nabitě energií. Prály bychom všem vidět ty mladé české dobrovolníky, kteří se s obrovským nasazením věnovali svým novým kamarádům, a nás dvě úžasně vzali mezi sebe. Bylo zábavné sledovat veselé Italy, zádumčivé severany, bezprostřední Latinos, či zdvořilé Asiaty, kteří nás při každém setkání zdravili drobnou úklonou.

Těmto dnům ale předcházela dlouhá a únavná práce několika děvčat z kanceláře AFS v Praze, které všem, co si vybrali Českou republiku za svůj domov na jeden rok, za pomoci mnoha dobrovolníků sháněly rodiny.

Naplnuje nás nadějí, že s tím konzumním světem to nebude tak špatné. Vždyť tolik mladých je ochotno věnovat nezištně svůj čas jiným a 70 rodin z Čech a Moravy (tolik bude letos u nás studentů) otevírá svůj domov úplně cizím mladým lidem, často z velmi odlišných kultur. A odměnou nejsou peníze, ale nové zážitky, poznání jiné kultury a často pevné vztahy na celý život.

Pokud v příštích měsících v Jičíně zahlédnete menšího světlovlasého mladíka se zářivým úsměvem a pohledem hrdiny z telenovely - kolem něj určitě bude houf dívek - pak jste viděli Francisca z Portugalska. Potkat můžete také vážnou, zadumanou Bee z Thajska. A v Nové Pace zcela jistě nepřehlédnete štíhlou, tmavovlasou a usměvavou Marthu z Venezuely.

Helena Hronová, foto: Jana Kuntová

Naši kluci v okupaci

Je tomu sedmdesát let. Nacistické Německo obsadilo naše okleštěné území a nastolilo krutovládu, která postihla i řadu bělohradských občanů. O tom leccos, i když často zkresleně, něco víme. Méně je však známo, že okupační léta zasáhla i mladší generaci. Potvrzují to dvě historky tehdy deseti až čtrnáctiletých bělohradských chlapců. První příběh se odehrál na počátku okupace, druhý v pozdějších napjatých válečných letech.

Podivná příhoda na Homolce

Na Hluboký, kde v našich klukovských letech bylo pozoruhodné koupaliště, jsme chodívali přes Bažantnici, ale nepoužívali jsme zadní branku. Volili jsme kratší cestu podél studánky Kolínko až k východnímu plotu, který jsme přešli a po mezi šli přes Homolku. A tam jsme jednou prožili neobyčejnou příhodu. Udála se někdy na počátku okupačních let a dodnes vlastně není vysvětlena. Homolku protínala pěšina, ale my toho dne po ní nešli. Nevím proč, ale prodírali jsme se houštinami v jižní části lesa poblíž plotu. Dnes tam není, ale tehdy na jižním svahu Homolky byla rozsáhlá oplocená školka s ovocnými stromky. Jdu vpředu s Mílou, rozhrnu větve a strnu. Kousek ode mne, přímo u plotu, stojí zády k nám neznámý člověk. Musel o nás vědět, určitě nás slyšel, protože jsme brebentili a lámali větvičky. Ale muž se nehnul, neobrátil, což bylo

velice podezřelé. Naše strnutí trvalo jen okamžik, ale přesto jsme oba postřehli, že po levé ruce neznámého trčí do výšky dlouhá tyč, která se kovově leskla. Součástí plotu rozhodně nebyla.

Ohromení v mžiku pominulo, a tak jsme se obrátili a letěli pryč, zpátky do Bažantnice. Pádili jsme jako nikdy v životě a s námi běželi i ti, co byli v zádu a nic neviděli.

V hloubi Bažantnice jsme se zastavili a sotva jsme popadli dech, začala horečně pracovat klukovská fantazie. Muž u plotu měl ilegální vysílačku a podával zprávy do Londýna. Kovová, nepochybně skládací tyč byla anténou a drátěný plot posloužil jako uzemnění. Radiotelegrafista si zvolil výhodné stanoviště. Zepředu ho nikdo nemohl překvapit, protože tam přes oplocený pozemek byl daleký výhled. A za zády ho chránil těžko prostupný les. (S nevyzpytatelnými kluky neznámý zřejmě nepočítal.)

Po tomto, možná naivním vysvětlení, abychom ochránili muže s vysílačkou, jsme velice vážně přísahali, že po celou okupaci nikomu nic o této události neřekneme. Ani rodičům. Ne, že bychom jim nevěřili, ale bylo tu nebezpečí, že z obav o nás by naše toulání nepochybně omezovali.

Celou válku jsme tedy mlčeli. A po ní? Nahrnulo se tolik nových událostí, které nás navíc tak rozstrkaly, že se na leccos zapomínalo. Podivná příhoda na Homolce zůstala však nejen záhadou, ale i svědectvím, jak mládež chápala tehdejší vážnou situaci.

(Homolka se po válce sice připomínala, ale z jiného důvodu. Dozvěděli jsme se, že po zatčení Vojtíškovy rodiny se gestapo se zaměstnancem Trojánkem vrátilo pro revolver ukrytý na Homolce. Přesto oba případy nemohou spolu souviset. Vojtíškové ukrývali parašutisty, zatímco naše příhoda proběhla v době, kdy parašutisté na našem území ještě nepůsobili).

Tajemství Modrého jezírka

Nečekanou a ožehavou příhodu v době okupace prožila zcela jiná parta a nebylo to daleko od Homolky. Stala se v Bažantnici u Modrého jezírka, jež sousedí a nějaký čas dokonce splývalo s vedlejším Černým jezerem. Tehdy před lety se dno zmíněného jezírka tak krásně modralo, že překvapení lázeňští hosté na ten zázrak vrhali mince.

Dalo by se pár třeptících se peníz-

ků vylovit? uvažovali Boža Vorlický a Ruda Hlaváček, když s několika mladšími kluky táhli Bažantnici. Obcházeli jezírko a pomocí dlouhého prutu zkoumali hloubku. Okraje se pod nohama kluků prohýbaly, potápěly a znovu nadouvaly. A při tom vlnění nepevného břehu cosi náhle povylezlo ven. Kluci podivný předmět vytáhli a zjistili, že jde o plátěné nepromokavé pouzdro. A co bylo uvnitř? Pečlivě nakonzervovaná puška! Kluci vyvalili oči a vzápětí se vyděsili. Co teď? Kdo v té době přechovával a zatajoval zbraň, mohl být okupanty odsouzen k smrti. Ale odevzdat ji přece nemůžou. Rozpoutalo by se nebezpečné vyšetřování, které by ohrozilo majitele. A ten ji už vlastně bude možná brzy potřebovat...

Pouzdro se zbrání tedy opět zmizelo v bažině a i tahle skupinka vzápětí odpřísáhla, že nečekané tajemství Modrého jezírka neprozradí. Boža s Rudou však prozíravě tušili, že někdo z mladších kluků by mohl promluvit. Proto se v noci k jezírku vrátili a pušku přemístili na jiné místo.

Stalo se, co předpokládali. Nejmladší Jirka Matouš jazyk za zuby neudržel, a tak obuvník Matouš druhý den běžel na četnickou stanici. Českým četníkům nezbylo nic jiného, než se s Jirkou k jezírku vydat. Protože tam však pušku pochopitelně nenašli, obrátili se na Božu a Rudu. Ti měli připravenou výmluvu, že zbraň zřejmě zapadla hluboko do bahna. Při dalším vyšetřování ale pochopili, že četníci jim chtějí pomoci, a tak je k přemístěné pušce nakonec přivedli. Podrobnosti o tom nejsou známy (Boža a Ruda už nežijí), ale případ byl uzavřen. Zkrátka – našla se puška nezjištěného majitele.

*Svatopluk Hrnčíř,
foto: Ladislav Stuchlík*

Tábor Škvořín 1992

Čtyři knoflíky

Psal se rok 1992. Bylo krásné léto a skautský tábor Škvořín byl v plném proudu. Světlušky a vlčata se vracely z výletu a uvízly na malé zastávce uprostřed lesů. Čekání na vlak jsme si krátili zpěvem a hraním her, proto paní, co prodávala jízdenky, přivedla svoji vnučku a povídá: „To je Klárka. Mám ji tu na prázdninách a nemá si s kým hrát.“ Hodinka čekání utekla jako voda a už jsme se museli loučit.

Usadil jsem se v kupé, když v tom si ke mně přisedl šestník Perník se slovy: „A co plánuješ dál...?“ Změřil jsem si ho pohledem a hned bylo jasno. Košile jeho kroje byla totiž orvaná jako borůvky. Napočítal jsem čtyři chybějící knoflíky...

„Táborovou svatbu,“ řekl jsem a popustil uzdu své fantazii. „Ozdobíme multikáru a dojedeme pro Klárku. To bude nevěsta. Dojdeme do lesa na jahody, roztopíme troubu a napečeme

svatební koláče. Osladíme čaj medem a budeme pít medovinu.“ „A kdo bude ženich?“ zajímal se Perník. „Ty,“ trumfoval jsem. „Ty, protože až se oženíš, manželka ti přišije utržené knoflíky na košili.“ „Ale já se ještě nechci ženit,“ vykulil oči Perník, „to bysme ty koláče nemohli upéct jen tak...?“ „Nemohli!“ trval jsem na svém. „Už se všichni těšíme a to bys nám přece neudělal.“ „Já se nechci ženit, protože jsem ještě nic velkého nevykonal,“ nedal se.

Musel jsem dát Perníkovi za pravdu. My mužský jsme přece jenom na ty velké věci. Prkotiny necháváme druhým. Svatba se nekonala a knoflíky přišila maminka v neděli při návštěvě.

P.S. Perník se tenkrát ve vlaku opravdu rozčílil, a když jsme vystupovali, tak ryčel: „Já tu krávu nechci...“

Miroslav Mečíř, foto: autor

Kaplička na Dolní Nové Vsi

Při silnici na Hořice, v předzahrádce starobylé dolnoveské chalupy čp. 11, stojí malá kaplička. Její původ je opředěn dnes již takřka zapomenutou pověstí o vražděném konání tehdejších majitelů zmíněné usedlosti, která je ponejprv zaznamenána v monografii „Okres novopacký“ od novopackého učitele Fr. Jirůtky z r. 1898:

„Po které válce přišel do jednoho statku v Dolní Nové Vsi důstojník a prosil o nocleh, a když mu tento byl odepřen, ukázal hrst dukátů na znamení, že dobře zaplatí. Dukáty působily, důstojník nocleh dostal, ale byl mu osudným. Sedlák se selskou umínili si, že penězi důstojníkovými pomohou si z nouze, důstojníka zabili a v zahrádce před statkem zakopali. Poslední výkřik nešťastného nocleháře: „Ježíš, Maria, Josef,“ hluboko se zaryl v duši vrahův a pronásledoval je tak, že neměli ve dne ani v noci pokoje, konečně chtějíce kárající svědomí utišiti, litovali svého skutku, usmířili se s Bohem, postavili na zahrádce své kapličku s obrazy Pána Ježíše, Panny Marie, sv. Josefa.“ V současné době jsem mezi dolnoveskými sousedy zaznamenal vylepšení této verze, o to, že důstojníkem byl nepoznaný syn vraždících manželů, který se z války vrátil domů.

Další verze pověsti je uvedena v kronice Brtve na str. 534, kde kronikář Bartoniček zaznamenal, že doslovně opsal povídku „Vrah Lezner“ z knihy Josefa Štefana Kubína „Lidové povídky z Podkrkonoší“, str. 128 a že povídka přepisuje vyprávění jeho pradědečka Jana Bartonička, které spisovatel zaznamenal v letech 1915 – 1916:

„To je taky povídání. Třináctým roce, když tady Rúsi táhli, tak musel každěj na fírpon (přípřež - pozn. J.Š.). A ten Lezner taky musel bejt na fírponě. A dyž byl na tom fírponě tak přišel na našeho oficíra raněnýho a naložil ho na vůz. A von ho prosil, tak ho silně prosil, a dal si mu peníze uložit.

A ten Lezner mu dal potom motykou, aby si je mohl nechat. A von: „Ježíšmarjá Josef, ježíšmarjá Josef,“ ten oficír říkal. A Lezner přišel po válce domů, ale nebyl svůj, dycyky postava před ním stála a tolika ten oficír naříkal: „Ježíšmarjá Josef.“ Von musel vyskočit voknem ven, tak silně se bál, jak mu bylo zle, tak za ty peníze dal vystavjet kapličku v Dolní Vsi, šak tam stojí po svou dobu. Tam ji vystavjel, aby se z toho trápení vykoupil. Jó vono se nadarmo neříká penízky - čertovy řetízky. Koho ten do nich zadrhne, už se tak lehko nevytočí, dyby dál dovico!“

Snaha o ověření, co pravdy na pověsti je, samozřejmě vede k samotné kapličce. Uvnitř kapličky je pískovcové, původně polychromované sousoší na barokovém podstavci, představující Pannu Marii se sv. Josefem držícím palmovou ratolest a Ježíše v jinošském věku před nimi stojícího. Na korpusu podstavce je vysochaný vysoký reliéf sv. Jana Nepomuckého. Pata podstavce nese dvě desky s nápisy zapsané kurentem:

„Geziſſi ſmilug ſe nad namy/ Maria a Jozef orodugte za nas/Tato ſſtie S pomoci Boha Wſſemo/houciho založena Geſt Ao 1816/Dne 20 Dubna

Wſſecko Ke cti a Slawe boží od Gozefa/Roznera Tehdas hospodare tohoto/statku Manzelky geho Marie dcery/Anny poſwecena byla ...mage od Jana/... toho casu faraře Bgelohradſkeho“

Nápisy informují o tom, že sousoší bylo vztyčeno 20. dubna 1816 na náklad rodiny hospodáře Rosnera (Rösnera) a že bylo vysvěceno v květnu tohoto roku. Den vysvěcení a přijetí světicího faráře je již vydrolené, ale bezpochyby se jedná o Jana Pacáka, který jako farář v Bělohradě od r. 1806 až do své smrti r. 1836 působil.

Svatá rodina sousoší přímo koresponduje s výkřiky vražděného důstojníka, r. 1816 potom děj pověsti zasazuje do doby napoleonských válek a k r. 1812, kdy skutečně ruské vojsko krajinou od Lužan k Jičínu od N. Paky táhlo, a jméno hospodáře usedlosti odpovídá i v pověsti zkomolenému jménu Lezner, neboť tehdy usedlost vlastnil pětatřicetiletý Josef Rösner (*2. 5. 1777).

Kaplička nad sousoším, jako jeho schránka, byla postavena po více jak dvaceti letech r. 1843 a nápisy na ní poskytují další informace. Portál kapličky je totiž po stranách zdoben dvěma pískovcovými sloupy s hranolovými podstavci a na jižním boku podstavce levého sloupu je vytesaný nápis JOZEF RUTER (patrně jméno zhotovitele). Průčelní strany podstavců obou sloupů jsou zcela zaplněny vytesanými nápisy v následující formě a znění:

**TUTO KAPLIČKU
PŘISTAVĚTI DAL
NA SWUG NÁKLAD KE
CTI A CHWALE BOŽI
JOZEF RESNR A GE
HO MANŽELKA MA
RIGE ZHOTOWENA
12^{HO} CERWNA 1843**

**POSWĚCENA DNE
2^{HO} CERWENCE 1843
OD WELEBNEHO PANA
FARAŘE FRANTIŠKA PE
TERY TOHO ČASU DU
CHOWNIHO PASTY
ŘE OSADY BĚLO
HRADSKÉ**

Kaplička pak byla vysvěcena P. Fr. Peterou, který od r. 1836 byl farářem bělohradským a který hned na počátku svého působení v městečku založil novou pamětnici farní. Tam zaznamenával významné události té doby. Těžko uvěřit, že tato bělohradská osobnost té doby, studující historii Bělohradska, pídící se po všech zprávách z Bělohradu a okolí, by něco o pověsti v pamětnici nebo jinde nezaznamenala, když pověst - tradovala-li se již v té době mezi lidem - jistě by se k němu donesla. V pamětnici farní není o tom ani zmínky.

A tak nevíme, zda sousoší a kaplička byly postaveny jako „smírčí“ stavby, stejně tak jako mnoho smírčích křížů po mordech z dob dávno minulých, neb pouze jako stavby vyjadřující zbožnost tehdejší selské rodiny Rösnerových. Leč, není šprochu, aby na něm nebylo pravdy trochu!

Josef Špür, foto: autor

DUHA

Koncem září už jitra bývají chladná, ale slunce, které toho dne viselo nízko na modré obloze, mělo ještě dostatek síly na to, aby svými paprsky vysušilo poslední cáry mlhy, líně se válející v údolích podél řeky. V městském parku bylo liduprázdno a automatický zavlažovač tiše klapal a šuměl a zkrápěl uvadající trávnik. Pár školáků postávalo či sedělo kolem paní učitelky, která jim rozdala papíry a barevné tužky a radila, co a jak mají nakreslit. A děti kreslily.

Až na jednoho. Byl to hoch asi desetiletý, z jehož obličejů sálala nezdravá bledost, z hlavy mu trčely vlasy rezavé jako listí okolních stromů, pohled měl modrý a neustále jakoby nepřítomný. Tiše stál opodál, ruce v kapsách, a na otázku, proč nekreslí, odpověděl, že ho to nebaví a že to stejně v životě potřebovat nebude.

Kolem poledního se mlžná vodní clona rozzářila jasnými barvami.

„Podívejte, děti!“ zvolala paní učitelka. „Duha!“

Děti zmlkly jako pěna a udiveně na ni pohlédly.

„Víte, co je to duha?“ pokračovala pak po chvíli.

Jedno po druhém krčily rameny a jejich odpovědi byly stejné a rozpačité: „Duha je, když...“ A nic.

A tu se ozval žák Dalibor, tak se ten chlapec opodál jmenoval, a řekl: „Duha je, když po dešti vysvitne slunce.“

„Správně, Borku,“ přikývla učitelka. „Ty vždy všechno víš a znáš. Jenom to kreslení ti vůbec nejde, ale...“

„Ale nemusí vždycky pršet odshora dolů,“ přistoupil chlapec k učitelce. „Duha totiž vzniká lomem a odrazem slunečních paprsků na kapkách vody, i když tady prší odzdola nahoru.“

„A nepokusil by ses ji přece jen nakreslit?“ naléhavě pohlédla do jeho modrých očí.

„Blbost,“ odpověděl hoch. „Copak se dá nakreslit optickej klam...?“

A paní učitelka, pro niž výtvarná výchova byla tím nejdůležitějším na světě, rezignovaně sklopila zrak.

Nedaleko fontány seděli na lavičce dva bezdomovci. Známé duo homeless. Krabice laciného vína, prsty hnědé od nedopalků posbíraných na ulici. Kolem lavičky spousta odpadků a puch k neudýchání. I takový je život, pomyslel jsem si a vystoupil ze stínu do světla. Když jsem pak vytáhl z brašny fotoaparát, bezdomovci zmizeli jako by se pod nimi slehla zem. Jenže já nefotografoval ty ztracené existence, nýbrž děti, které se snažily nakreslit duhu. A ten chytřej kluk, co postával opodál, měl pravdu. Ono umět kreslit vskutku k životu nutné není. Znal jsem člověka, jenž se pyšnil titulem akademický malíř a před Malostranskou kavárnou žebral o pár drobných na pivo. Poněvadž osud si nevybírá a život se často obrátí zády právě k těm, kteří si to vůbec nezaslouží. Takže ti, milý hochu, přeju hodně štěstí a věz, že štěstí je jako duha, za kterou se brodíme blátem. A věř mi, že vím, o čem mluvím...

Protože nebýt bahna a špíny, těžko bychom rozpoznali, co je čisté a krásné.

Jiří Sehnal, foto autor

Milý Edo, děkuji za BL číslo 3

Jsem si jistý, že mezi všemi periodiky, která vydávají města srovnatelná s Bělohradem i místa mnohem větší, jsou BL bez konkurence. Vyváženost informativní úřední části s částí o zajímavých událostech i lidech v minulosti a současnosti, grafická úprava, která není na úkor obtíží při čtení textu třeba pro starší čtenáře či nepříznivé světelné podmínky, a skutečně literární úroveň všech příspěvků je vynikající.

Nechci Ti mazat med kolem úst, jednak to neumím a jednak to ani nepotřebuji, ale Ty skutečně rosteš s každým článkem. Ty první sice nebyly špatné, ale ty poslední (samozřejmě zatím poslední) jsou vynikající. Jistě to také sám cítíš.

Se zájmem jsem si přečetl stať o bělohradském učilišti a hodnocení ředitele Pumra. Názory na něho byly různé, často přímo nepřátelské, ale já jsem vždy tvrdil, že pro Bělohrad udělal hodně. Už jen proto, že zřídil a udržel odbornou střední školu, zachránil několik chátrajících domů, jeden třeba na Třetí straně, i když naopak zase zlikvidoval zámečkou kapli.

Příloha 60 let Hořeňáku mne však trochu zklamala. Víím, že s tím nemáš co činit, ale hned obálka a jméno autora. Titul PhDr. se píše zásadně před jméno.

Dále nevyváženost a tisková chyba v seznamu zahraničních zájezdů. Zájezd č. 44 je na str. 24 uveden hned dvakrát se stejným textem. U zahraničních zájezdů do č. 65 je uváděno místo a země, od č. 66. jenom země. To značně snižuje informativní hodnotu.

V textu je jmenovaná řada osob, někdy s plným jménem (křestní i příjmení), jindy jen se zkratkou jména a příjmením či pouhým příjmením. To nepůsobí dobře, rozděluje to jaksi jmenované do tří kategorií. Co mi tam chybí:

Podrobnější popisky u fotografií. Když jsou např. na snímku dvě osoby (např. str. 12, str.15) nebo menší přehledná skupina (některé snímky z barevné přílohy), proč tam nejsou jména všech zobrazených, ale jen nic neřkající text jako „Sólisté Hořeňáku“.

Jmenný seznam všech členů Hořeňáku za celé období činnosti, ne jen současný soubor. Snad by rozsah při drobnějším písmu nikterak mimořádně nenarostl.

Promiň mi to šťourání, není to ze zlomyslnosti, ale proto, že víím, co dá práce něco v tom rozsahu napsat a že je pak škoda, když pro několik drobných nedomyšleností se na celou práci vnese stín pochybností. A ten tady začíná bohužel už od toho nesprávně otitulovaného autora na barevné obálce.

Zdravím všechny

Jirka Vacek

Vážená redakce,

již dlouhou dobu sleduji na stránkách Bělohradských listů polemiku o přeložce silnice vedoucí lázeňským areálem a centrem města. Jasná argumentace pana starosty na toto téma a nepochopení některých odpůrců výstavby přeložky mě vede k tomu, abych i já napsal svůj názor. Možná se s ním ztotožní všichni, kteří názor na tuto věc mají stejný jako já, jen k této problematice mlčí. Pokud přijede lázeňský host do bělohradských lázní a těsně pod okny, kde spí, odpočívá, léčí se a nabírá nových sil, mu projíždějí auta, tak se dostane do mírného šoku. Vaše lázně jsou přítom velmi pěkné, personál ochotný a lázně mají dobré jméno v širokém okolí. Jen ta nešťastná silnice. Moc fandím představitelům města v jejich úsilí o vybudování nové silnice, která by odvedla dopravu z centra. Seznámil jsem se s oficiálním návrhem na řešení dopravy a opravdu nechápu postoj občanského sdružení Bílý hrad. Neznám řešení, které Bílý hrad navrhuje (pokud nějaké realizovatelné řešení navrhuje), ale spíše na mě tato skupina lidí působí jako lidé nepřející společnému dobru a mající za cíl brzdit rozvoj města. Uvědomuji si tito lidé, co se stane, když přeložka nebude? Cožpak tito lidé nevidí, že v Bělohradě se v současné době jezdí do všech směrů přes centrum města? Cožpak je tak těžké se dovědět, že zhacením současných plánů se město na další desetiletí zamoří stále se zhušťující dopravou? Pokud bude v lidech vítězit jen sobectví a vidina vlastního prospěchu, nebude se nikomu žít dobře. Ať v Bělohradě, v Praze, či v celé zemi.

Pavel Páleník, Praha

Chaloupská Daniela

Barákova 174 (za poštou)

Lázně Bělohrad

Telefon: 602 417 263, 607757511

PEDIKÚRA

normální
i diabetická

Dárkové poukazy

Masáže:

Medová detoxikační
Klasická
Luxusní čokoládová

skype:
dana.chaloupska

Masáže provádím pouze
u Vás doma!

Vážená redakce,

před několika minutami jsem dočetla knížku „Povídky lépe řečeno, Lázeňské povídky IV“ od p. Jiřího Sehnala. Chtěla bych mu touto cestou za tak báječnou a obsažnou knížku poděkovat. Četla jsem všechny jeho knížky, ale tato se, alespoň mně, zdá nejlepší. To, podle mne, nejsou jen povídky, ale i dost obsáhlá kronika Bělohradu a jeho okolí, včetně nádherných fotografií. On dokázal vypátrat tolik dat a historie, jak málo kdo. Kdo nezná Bělohrad, doví se z ní mnoho z jeho historie a historii svého města vesnice či místa, kde bydlíme, bychom měli znát co nejvíce. Proto moje díky. Je jen škoda, že p. Sehnal nepřispívá svými vědomostmi a znalostí okolí i města do „Bělohradských listů“. Myslím si, možná nejen já, že by je určitě obohatil. Zdá se mi, že v posledních číslech nejsou tak zajímavá a poutavá, jak bývala. Nebo, že by snad redakční rada o věci z historie a pěkného poutavého vyprávění nestála?

Přeji redakční radě, aby „Bělohradské listy“ byly zas tak zajímavé a poutavé jako dřív. Víím, je to zcela určitě těžké a právě proto, by měl být přínosem každý, kdo něco umí, zná a ví.

Srdečně zdraví

Jana Zoubková Lasíková, Teplice

Nabízíme služby

PEDIKÚRA

od 150,- Kč
masáž nohou,
peeling, zábaly, SPA pedikúra
(péče o nohy, solné zábaly nohou)

MANIKÚRA

klasická manikúra, masáž rukou,
peeling, zábaly, P - shine
(kúra na ozdravení přírodních nehtů)

MODELÁŽ NEHTŮ

modeláž nehtů UV gelem,
Francouzská modeláž

Ilona Fejfarová, Dolní Nová Ves 23,
Lázně Bělohrad, mobil: 608 452 403
e-mail: ifejfarova@seznam.cz

Marie Vinklerová nabízí

- vedení daňové evidence
- vedení účetnictví
- zpracování mzdové agendy a personalistiky
- zpracování podkladů pro daňová přiznání (DPH, daň z příjmů, silniční daň...)
- konzultaci a poradenství v daňové a účetní oblasti
- pomoc s administrativou i z jiných oblastí

MLČENLIVOST
ZARUČUJI

M. Vinklerová, Chotěč 63
telefon: 737 525 412
e-mail: vinklerovi@chotec.cz

Nový altánek u cestičky lesem Bulicí směrem na Byšičky nechal začátkem září postavit město. Altánek ve stylu horské salaše je umístěn na místě původního altánku a jeho cena činila 50 tisíc Kč.

(šup, las)

Město v těchto dnech dokončuje rekonstrukci chodníků v ulici T. G. Masaryka. Akce, která byla zahájena na jaře přeložením chodníků a přístupů k domům v Zámecké ulici, stála celkově 4,5 milionu korun. Z této částky činila 2 miliony korun dotace ze Státního fondu dopravní infrastruktury a zbytek investovalo město. Náročná byla hlavně část chodníků u bytoven. Zde se pokládalo nové veřejné osvětlení včetně kabelů, které prováděla firma Elektroterm pana Materny a přišla na 500 tisíc korun. Na obou stranách silnice se budovaly parkovací zálivky. Ty by měly usnadnit krátkodobé parkování rodičům, vezoucím děti do školky. Zemní práce, dopravu materiálů a pomocné práce provádělo město vlastními silami, odbornou pokládku realizovala firma K+K pana Křištofa z Jaroměře. Po finálním dokončení této akce se pracovníci přesunou na opravu chodníku v Harantově ulici poškozeného při budování kanalizace. Chodník od domu pana Stehlíka

po hasičskou zbrojnici v P. N. Vsi bude opraven, protože k jeho překopání došlo pouze na dvou místech. Od zbrojnice po Flumovy sady byl chodník značně poškozen a proto musí dojít k jeho celkovému přeložení. Při této příležitosti bude položen nový kabel veřejného osvětlení a vyměněny sloupky. Na opravu dostalo město peníze od firmy Stavoka Kosice, která prováděla kanalizaci a měla provést i opravu chodníků. Protože by Stavoka nezrekonstruovala osvětlení, vzalo si město rekonstrukci za svou. Oprava chodníku by měla být dokončena do konce roku 2009, pouze zasetí trávy, kvůli pozdnímu období, bude provedeno na jaře příštího roku.

(las)

Děti, pozor! I tak jezdí řidiči v Bělohradě. Horní Nová Ves, 21. 8. 2009, 7:47 ráno. (las, šup)

Téměř sto čtyřicet let stál na Horní Nové Vsi poutní kříž s plechovým Kristem. Plechová postava Krista se odtrhla z kříže před třiceti lety, dubový trám kříže dosloužil letos. Město na jaře tohoto roku nechal vyrobit nový kříž, který v těchto dnech osadilo postavou Krista. Figuru navrhl a namaloval Petr Stuchlík. Poděkování patří firmě Jaroslava Imlaufa, která sponzorsky dodala plech a vyrobila podle návrhu tělo Krista.

(las)

cis
COMPLETE INTERNET SERVICES

Microsoft
CERTIFIED
Partner

Networking Infrastructure Solutions

www.cis.cz

cis
COMPLETE INTERNET SERVICES

Dovolujeme si Vám oznámit, že jsme dne 15. května 2009 splnili všechny podmínky k získání certifikátu Microsoft Certified Partner.

Nyní jsme jedinou firmou od Hradce Králové na sever, která je oprávněna používat tento prestižní titul.

Zveme Vás na další koncerty, které v kulturním sále lázní uvádí **Rostislav Tvrdík**

Pátek 16.10.2009 v 19 hodin
Z HVĚZDIČEK ROSTOU HVĚZDY
aneb JAK SE ZPÍVÁ KLASICKY

Koncert *nejtalentovanějších studentů Pražské konzervatoře, hostem bude profesor Jiří Kotouč.*

Středa 28.10.2009 v 19 hodin
LEOŠ JANÁČEK

Večer věnovaný světově proslulé osobnosti

TANEČNÍ PRO MANŽELSKÉ PÁRY
A PŘÁTELSKÉ DVOJICE

V ŠAROVCOVÉ LHOTĚ
OD 17.10. PRAVIDELNĚ KAŽDOU SOBOTU DO 28.11.2009.
INFORMACE V OBEČNÍ HOSPODĚ V ŠAROVCOVÉ LHOTĚ
nebo na www.konopasek.info

Nohejbalisti Z MARACANÁ

Píše se rok 1922. Dorostenci SK Slávie Praha zkouší v Praze na Letné hru zvanou „fotbal přes provaz“. Přibližně ve stejnou dobu hrají v Českých Budějovicích přes natažené staré záclony stejný sport. Začíná nohejbal, i když dalších 14 let měla tato hra pauzu. V šestatřicátém roce nastává renesance nohejbalu. Hraje se v Praze - Podolí na Žlutých lázních.

Tolik z historie nohejbalu, hry, ve které jsou Češi a Slováci nejlepší na světě.

V Bělohradě, když dnes zakřičíte do Bažantnice, Hůry či Bulice nohejbal, tak se vám ozvou dvě jména:

**Mirek Jurica
a Milda Roudný.**

První, nekorunovaný král bělohradského nohejbalu, zapřísažený spartan, nedávný padesátník, kterého spatříte vždy v kraťasech. V létě má letní model, v zimě model teplejší - zimní.

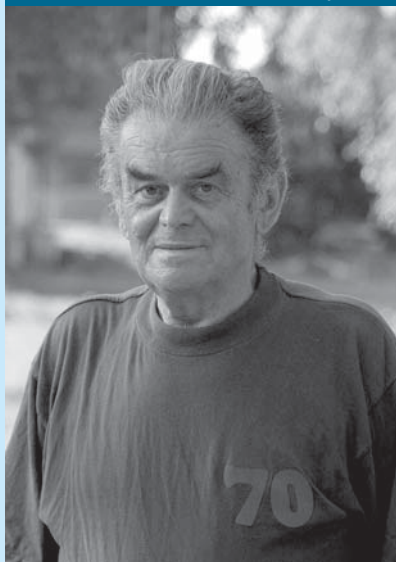
Milda Roudný, ten zase hraje nohejbal od svých patnácti let. Letošního 21. srpna mu bylo dvaasedmdesát. No klobouk dolů za tuhle nohejbalovou věrnost.

Byl srpnový čtvrtek a my jsme vyrazili na Dolní Novou Ves, kde u hasičské zbrojnice mají místní nohejbalisté svůj stánek.

Maracaná.

Stejně jméno jako ten obří fotbalový chrám v Rio de Janeriu. V Brazílii pro 200 tisíc diváků. Na Doleňáku malý, upravený, oplocený, antukový plácek s okolním trávníkem. Rozměry 25x20 metrů. Nohejbal tady hraje dvanáct borců ve čtvrtek v podvečer a v neděli dopoledne. Do hospody u Sehnalů, kde pravidelně dohrávají svá utkání, mají Jurica boys 250 metrů. Pochopitelně jsme na jejich Maracaná hovořili o nohejbale.

Milda Roudný

„S nohejbalem jsem začínal na našem plácku u mostu přes Javorku na konci náměstí. I fotbal jsme tady čekali, táta, křečím nám šil hadráky. Nohejbal se hrál i v Prostředňáku na návsi, za lázněmi, u Lva, u bytovky. S velkým fotbalem jsem končil ve třiceti, když jsme začali stavět bytovku. Ale s nohejbalem jsem nepřestal a doufám, že mi to nějaký čtvrtek a neděle ještě vydrží.“

Bohdan Kaminský

„Kamarádkou družbu máme s nohejbalisty z Kolína. Už 17 let. My jezdíme do Kolína, oni k nám. Když Koliňáci přijedou, vždycky položí kytku na hrob Jardy Kittlera. Jarda, dobrý parťák, kterej uměl bezvadně hrát na hliníkové lžice při kolínských ponohejbalových zábavách. Klepal s nimi o stůl, o ruku, hlavu, nohu. Rytmus Jižní Ameriky. Jeden Němec se snad třikrát na něho díval a nemohl pořádně pochopit, jak to vlastně Jarda hraje. Přišel na to, až když „koncertoval“ i na hlavě Němce...“

Mirek Jurica

„Hrajeme jenom trojky. Síťář - smečář a dva v poli. Na náš první turnaj jsme jeli do Bydžova. Skončili jsme na druhém místě. Milda Roudný, Pepík Kaňkovský a já. Soupeři si s naší obranou nevěděli rady. Na turnaji se sbírají zkušenosti. Čteš hru protivníka. Tady na Maracaná jsme okoukaný. Známe se, víme, co kterej hráč zahraje.“

Ještě donedávna jsem byl v naší partě nejmladší. Letos však přišli mlaďoši - Tomáš a Miloš Janákoví, Petr Blíma. Oni stejně jako já hrají na síti. Kromě nich ještě i Bohouš Řehák a Radek Břízek. Když je nouze, tak i Bohdan Kaminský. Ale, to musí být hodně velká nouze. Bohdan je zkrátka lepší zadák.

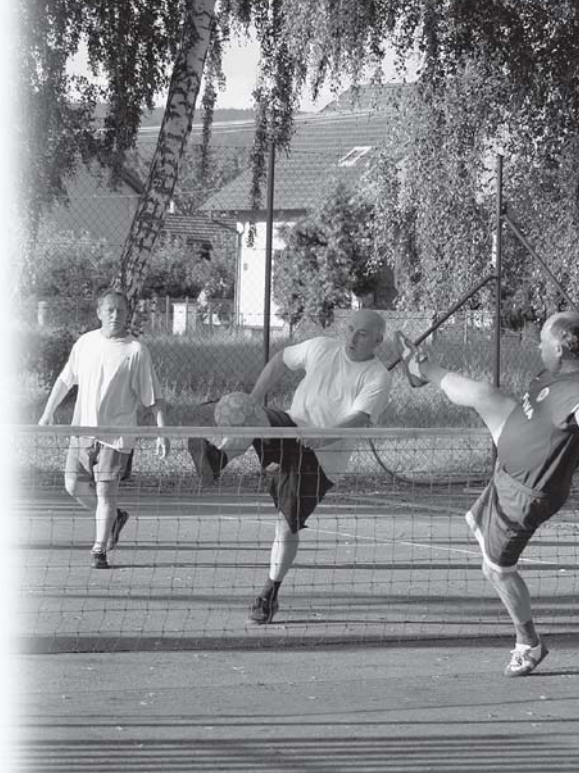
V zimě děláme v hale Memoriál Jarďy Kittlera. Letos už 11. ročník.

Hasičům i Městu patří dík za tenhle plácek. Rádi tady hrajem. Od října pak v sokolovně. V dubnu už netrpělivě vyhlížíme lepší počasí a začínáme makat na Maracaná.

Nohec mám hodně rád. Občas v zápalu hry někoho naštvu, zanařádám, zprdnu. Snažím se dostat z kluků maximum. Po hře je zase vše normálka. A vidíš, že si tady rozumíme. Spartán, slávista. Dnes bychom se zrovna neměli v klubových barvách ukazovat (Sparta i Slávia vypadly ve 3. předkole Ligy mistrů pozn.).“

Taky mi kluci z Maracaná nabízeli zahrát si s nimi jeden setík. S díky jsem odmítl. Určitě bych patřil mezi kopyta. Mezi špatné hráče a ne mezi jezdítka a síťáře, smečáře, blokaře. Opouštím Maracaná a slyším:

„Poď me, ještě dáme!“
„Křžem, Pavle, křžem!“
„Lajnu mám.“
„Dávej mi to ke kolíku!“
„Jirko, hraj to po lajně!“
„Bambas!“

Eduard Čeliš, foto: Jaroslav Voves

Podkrkonošský MARATON

Rekordních 894 bikerů, z toho téměř padesátka z Lázní Běléhradu, se postavila v sobotu 15. srpna na start Podkrkonošského maratonu. Závod, který nově organizoval cyklistický klub Carla Kupkolo Dvůr Králové nad Labem ve spolupráci s městem Lázně Bělohrad, doprovázelo nádherné letní počasí, výborná organizace a rekordní časy.

V hlavním závodě mužů na 90 km

udávala od začátku tempo trojice jezdců mladoboleslavského Alpine Pro Author teamu Ježek, Šilar a Strož, z nichž měl ve druhé polovině trati nejvíce sil bývalý reprezentant v cyklokrosu Václav Ježek. „Trať, která byla především prvníh 60 km hodně členitá, se mně moc líbila. Chci také poděkovat pořadatelům za skvělou organizaci,“ řekl dvaatřicetiletý vítěz v cíli.

Z bělohradských jezdců si na dlouhé trati skvěle vedli Jiří Štefan, Vojtěch Záveský, Daniel Šír a Vladimír Vik, mezi ženami potom Jana Riedelová. Na krátké trati 50 km předvedl výborný výkon Miroslav Kraus, který v kategorii do 50 let obsadil 6. místo.

Z výsledků:

90 km muži:

1. Václav Ježek 3:34:32
(Alpine Pro Author team)
19. Jiří Štefan 4:03:27

90 km ženy:

1. Alena Zemanová 5:06:23
5. Jana Riedelová 5:26:15

50 km muži:

1. Marek Rauchfuss 1:46:10
(Samba Chic racing)
55. Miroslav Kraus 2:11:34

50 km ženy:

1. Jana Martinková 2:23:40

Bližší informace a podrobné výsledky najdete na www.podkrkonoskymaraton.cz

(šup, jv)

Průvodkyni v Památníku K. V. Raise paní Haně Faiksové přišel v létě následující dopis a po něm řada krásných pohlednic. Dopis a ukázky pohlednic uvádíme jako připomínku letošního léta.

Vážená paní průvodkyně,
snad si vzpomenete na dva starší turisty, kteří čekali odpoledne 23. 5. na otevření Památníku. Moc se nám u Vás líbilo a cenili jsme si vašeho pěkného výkladu a zanícení pro práci, kterou děláte. Děkujeme. Líbil se nám i výklad pana Škopka a protože s manželem také děláme pohledy (manžel maluje a já píšu texty), pár Vám jich jako poděkování posílám a přidávám jednu básničku o Památníku.

Přeji pevné zdraví a hodně příjemných zážitků.

Helena Pospíchalová

V Raisově památníku

Památník jsme navštívili,
hned jsme v minulosti byli.
Staré domky, stará škola...
historie na nás volá:
Svoje předky v úctě mějte,
s láskou na ně vzpomínejte.
Jich radosti znejte, smutky
marné touhy, slavné skutky,
poučte se z jejich chyb -
jen tak se bude žít líp!

Městské kulturní středisko Lázně Bělohrad uspořádalo zajímavou výstavu s názvem Povídání s přírodou. Na výstavě zde představila své obrázky bělohradská výtvarnice Blanka Křížková, spolu s jičínským sochařem Petrem Heberem. Vernisáž výstavy proběhla v sobotu 1. 8. za velké účasti návštěvníků. Uvedl ji a hudební vložkou obohatil Rost'a Tvrdík.

Jemná malba a poetické ztvárnění květinových motivů doplnila Blanka Křížková svými tradičně precizními paličkovanými obrázky. Štíhlé plastiky Petra Hebera provokují fantazii a udivují netradičními nápady. Výstava skončila jako velmi úspěšná a autorka slíbila, že se její díla v Památníku K. V. Raise opět objeví.

(las, paj)

Malá zahradní galerie plastik

